

अतारांकित प्रश्नोत्तरांची सातवी यादी

महाराष्ट्र विधानपरिषद

पहिले (अर्थसंकल्प) अधिवेशन, २०१७

अतारांकित प्रश्नोत्तरांची यादी

प्रश्नांची एकूण संख्या - ५०

राज्यातील वाहनांच्या संख्येवर नियंत्रण ठेवण्याबाबत

- (१) १५५१४ (२७-०४-२०१६) श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री.संजय दत्त : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) राज्यातील वाहतुकीचे नियम व कायदे त्याचबरोबर वाहनांच्या संख्येवरही नियंत्रण ठेवल्यास रहदारित घट होऊन अपघातांचे प्रमाण कमी होण्यास मदत होणार असल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, वाहनांच्या संख्येवर नियंत्रण ठेवण्याकरिता शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

- श्री. दिवाकर रावते (१७-०३-२०१७) : (१) अशा आशयाचे वृत्त वृत्तपत्रात प्रसिध्द झाले आहे.
- (२) मोटार वाहन कायद्याप्रमाणे काळी-पिवळी टॅक्सी व रिक्शा वगळता अन्य वाहनांच्या नोंदणीबाबत कोणतेही निर्बंध नाहीत. त्यामुळे त्यांच्या संख्येवर कोणतेही नियंत्रण नाही.
- परंतू, खाजगी वाहनांचा वापर कमी व्हावा याकरिता सार्वजनिक वाहतूक व्यवस्था सक्षम करणे, शेअर टॅक्सी / रिक्शा सेवा सुरु करणे अशा उपाययोजना करण्यात आल्या आहेत.
- (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

येवला (जि.नाशिक) येथील मुक्तीभूमीला 'अ' वर्ग पर्यटन स्थळाचा दर्जा मिळणेबाबत

(२) १६४५५ (२८-०४-२०१६) श्री.जयवंतराव जाधव, श्री.नरेंद्र पाटील, श्री.अमरसिंह पंडित : सन्माननीय पर्यटन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) येवला (जि.नाशिक) येथील मुक्तीभूमीला 'अ' किंवा 'ब' वर्ग पर्यटन स्थळाचा दर्जा मिळण्यासाठी स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी माहे जानेवारी, २०१५ मध्ये वा त्यादरम्यान शासनाकडे मागणी केलेली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. जयकुमार रावल (१०-०२-२०१७) : (१) स्थानिक लोकप्रतिनिधींचे निवेदन जिल्हाधिकारी यांना प्राप्त झालेले आहे.

(२) व (३) येवल्याच्या मुक्तीभूमीला "ब" वर्ग पर्यटनस्थळाचा दर्जा देण्याबाबतचा जिल्हाधिकारी, नाशिक यांनी ग्रामविकास विभागास पाठविलेला प्रस्ताव ग्रामविकास विभागाने दिनांक २८/११/२०१६ च्या पत्रान्वये पर्यटन विभागास पाठविला आहे. पर्यटन स्थळास दर्जा देण्याबाबत शासनाने वेळोवेळी विहित केलेल्या तरतुदीबाबत प्रस्ताव पाठविण्याबाबत जिल्हाधिकारी, नाशिक यांना कळविण्यात आले आहे.

अकोला व वाशिम जिल्ह्यातील अवैध प्रवासी वाहतुकीवर कारवाई करण्याबाबत

(३) १७०७९ (२७-०४-२०१६) श्री.हरिसिंग राठोड, श्री.संजय दत्त, श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्रीमती हुस्नबानू खलिफे, श्री.आनंदराव पाटील : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) अकोला व वाशिम जिल्ह्यात अवैधरितीने सुरु असलेल्या प्रवासी वाहतुकीने एस.टी. महामंडळाला दरवर्षी लाखो रुपयांचा तोटा होत असल्याचे दिनांक १२ ऑगस्ट, २०१५ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, दोन्ही जिल्ह्यातील डेपोजवळच्या अवैध प्रवासी वाहनांचा सर्व्हे सुरु करण्यात आला असून किती अवैध प्रवासी वाहतुकीवर शासनाने कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) असल्यास, सदर अवैध प्रवासी वाहतुकीवर कोणत्या स्वरूपाची कारवाई करण्यात आली आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिवाकर रावते (१७-०३-२०१७) : (१) हे खरे आहे.

(२) उपप्रादेशिक परिवहन अधिकारी, अकोला व वाशिम यांच्या वायुवेग पथकामार्फत दिनांक ०१/०४/२०१५ ते दिनांक ३०/०६/२०१६ या कालावधीत अकोला व वाशिम बस आगारालगत २०० मीटर परिसरात वाहतूक करणाऱ्या अनुक्रमे ३६ व ५४ वाहनांवर तसेच अवैध प्रवासी वाहतूक करणाऱ्या अनुक्रमे १०३० व १७२७ दोषी वाहनांवर कारवाई करण्यात आली आहे.

(३) अवैध प्रवासी वाहतूक करणाऱ्या वाहनांबाबत परवाना निलंबन, नोंदणी निलंबन व दंड वसुली अशा स्वरूपाची कारवाई करण्यात आली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील गड-किल्ल्यांचे जतन व संवर्धन करण्याबाबत

(४) १७३५७ (०३-०५-२०१६) श्री.धनंजय मुंडे, श्री.हेमंत टकले, श्री.अमरसिंह पंडित, श्री.सुनिल तटकरे : तारांकित प्रश्न क्रमांक १२९४९ ला दिनांक २३ डिसेंबर, २०१५ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात सन्माननीय पर्यटन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील किल्ल्यांचे जतन व संवर्धन करण्यासाठी महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ व भारतीय पुरातत्व विभाग यांच्यात सामंजस्य करार करण्यासाठी केंद्राकडे पाठपुरावा करण्यात येणार आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, गत वर्षभरात केंद्र शासनाकडे पाठपुरावा करण्यासाठी कोणती कार्यवाही केली व त्याचे स्वरूप काय आहे,
- (३) असल्यास, राज्य शासनाकडून गड-किल्ल्यांच्या संवर्धनासाठी विशेष जाणीवपूर्वक प्रयत्न होत नसल्याने नागरिक पर्यटकांमध्ये नाराजीचे वातावरण आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, गड-किल्ल्यांचे संवर्धनासाठी शासनाकडून चालू आर्थिक वर्षी किती निधी उपलब्ध करण्यात आला आहे व प्रत्यक्षात निधीच्या वापराची स्थिती काय आहे ?
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. जयकुमार रावल (२१-०३-२०१७) : (१) होय.

- (२) राज्यातील किल्ल्यांचे जतन व संवर्धन करण्यासाठी महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ व भारतीय पुरातत्व विभाग यांच्यात करावयाच्या सामंजस्य कराराचा मसुदा महामंडळाने भारतीय पुरातत्व विभागास सादर केला असून, त्यावर स्वाक्षरी करण्याबाबत सक्षम प्राधिकाऱ्याची नेमणूक करण्याबाबत भारतीय पुरातत्व विभाग, नवी दिल्ली यांना कळविण्यात आले आहे.
- (३) व (४) हे खरे नाही.

राज्यातील गड व किल्ले यांचे जतन व संवर्धनासाठी मा.मंत्री, सांस्कृतिक कार्य यांच्या अध्यक्षतेखाली गड संवर्धन समिती गठीत करण्यात आली आहे. या समितीच्या शिफारशीनुसार गड संवर्धन योजनेतर्गत पहिल्या टप्प्यात १४ किल्ल्यांची निवड केली असून त्यांच्या जतन दुरुस्तीकरिता रुपये ६०.७० कोटी इतक्या रकमेच्या कामांना मंजुरी दिली आहे. चालू आर्थिक वर्षाकरिता रुपये २५.१६ कोटी इतका निधी उपलब्ध असून त्यापैकी रुपये १३.८३ कोटी निधी खर्च झाला आहे. तसेच दुसऱ्या टप्प्याकरिता १४ किल्ल्यांची निवड केली असून ९ किल्ल्यांच्या जतन दुरुस्ती कामांना प्रशासकीय मान्यता देण्याच्या प्रस्तावावर शासनस्तरावर कार्यवाही चालू आहे. या व्यतिरिक्त गड किल्ले संवर्धनाशी निगडित असलेल्या संस्था/व्यक्ती आणि पुरातत्व विभाग यांच्यात समन्वय साधण्यासाठी गड संवर्धन समिती सदस्यांच्या मार्गदर्शनाखाली कार्यशाळा घेण्यात आल्या. पुरातत्व व वस्तुसंग्रहालय संचालनालय व गड संवर्धन समितीमार्फत किल्ल्यांवर स्वच्छता अभियान राबविण्यात आले.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

मौ.लाडघर (ता.दापोली, जि.रत्नागिरी) गावास 'क' वर्ग पर्यटन स्थळ जाहीर करण्याबाबत
(५) १९२६७ (०३-०५-२०१६) प्रा.अनिल सोले, श्री.नागोराव गाणार : तारांकित प्रश्न क्रमांक १४००२ ला दिनांक १६ डिसेंबर, २०१५ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात सन्माननीय पर्यटन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मौ.लाडघर (ता.दापोली, जि.रत्नागिरी) गावास 'क' वर्ग पर्यटन स्थळ घोषित करण्याबाबतचा प्रस्ताव जिल्हाधिकारी, रत्नागिरी यांच्यामार्फत पडताळणी करण्यात येत असल्याचे माहे डिसेंबर, २०१५ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. जयकुमार रावल (०६-०२-२०१७) : (१) होय.

- दिनांक २४/११/२०१५ रोजी झालेल्या रत्नागिरी जिल्हा नियोजन समितीच्या बैठकीतील ठरावानुसार 'क' वर्ग पर्यटनस्थळ जाहीर करणेच्या अनुषंगाने प्राप्त प्रस्तावांची छाननी करून मंजूरीसाठी पुढील जिल्हा नियोजन समितीच्या बैठकीमध्ये ठेवण्याचे प्रस्तावित केलेले आहे.
- (२) जिल्हाधिकारी कार्यालय, रत्नागिरी यांनी त्यांच्या दिनांक ३१/१२/२०१५ च्या पत्रान्वये संबंधित ग्रामपंचायतकडून सविस्तर प्रस्ताव मागविला आहे.
 - (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

अलिबाग (जि.रायगड) येथील शासकीय कर्मचारी निवासस्थानांच्या दुरुस्तीबाबत

(६) १९३६६ (१६-०८-२०१६) श्री.जयंत पाटील : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) अलिबाग (जि.रायगड) येथे शासकीय कर्मचारी व अधिकारी यांच्या निवासस्थानासाठी एकूण ८ इमारतींमध्ये सन १९८५ सालापासून व्यवस्था करण्यात आली, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सद्यःस्थितीत १२२ सदनिकांपैकी ४८ सदनिकांचे वाटप करण्यात आले असून रिक्त ७४ सदनिकांपैकी ६० सदनिका दुरुस्ती अभावी वीना वापर बंद आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (१६-०३-२०१७) : (१) हे खरे आहे.

- (२) हे खरे आहे.
- (३) व (४) सदरचे सदनिका दुरुस्ती प्रस्तावाबाबत शासनस्तरावरून कार्यवाही प्रगतीत आहे.

उपप्रादेशिक परिवहन कार्यालय, कांदरपाडा, दहिसर (मुंबई)

येथील बेकायदेशीर बांधकामाबाबत

(७) १९५६७ (१६-०८-२०१६) प्रा.जोगेन्द्र कवाडे : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) दहिसर, मुंबई येथील कांदरपाडा येथील उपप्रादेशित परिवहन कार्यालयात महानगरपालिकेची कोणतीही परवानगी न घेता ३ ते ४ खोल्याचे बेकायदेशीपणे बांधकाम करण्यात आल्याचे माहे मे, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, महानगरपालिकेच्या करारनाम्यात दर्शविण्यात आलेला चटई निर्देशांक क्षेत्रफळापेक्षा जास्त जागा वापरण्यास आरटीओ कार्यालयास मनाई करण्यात आली असताना करारनाम्याचे उल्लंघन करण्यात आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, अनधिकृत बांधकाम केलेल्या खोल्यांमध्ये बेकायदेशीपणे गॅस सिलेंडरचा साठा केला जात असल्याने कार्यालयात कामासाठी येणाऱ्या हजारो नागरिकांच्या सुरक्षेला धोका निर्माण झाला आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व तदनुसार अनधिकृत बांधकामे निष्कासित करून दोषींविरुद्ध कारवाई करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिवाकर रावते (२७-०३-२०१७) : (१) हे खरे नाही. तथापि, बृहन्मुंबई महानगरपालिका यांनी दिनांक २७/५/२०१६ व दिनांक २५/०६/२०१६ रोजीच्या पत्रान्वये कांदरपाडा येथील उपप्रादेशिक परिवहन कार्यालयास भाडे तत्वावर दिलेल्या महानगरपालिकेच्या भुखंडावर अनधिकृत बांधकाम केल्याबाबत कळविले आहे. मात्र, सदरची आक्षेपित बांधकामे ही उपप्रादेशिक परिवहन कार्यालय, बोरीवली यांनी इमारतीचा ताबा घेण्यापूर्वीची आहेत.

(२) हे खरे नाही.

(३) व (४) उपप्रादेशिक परिवहन अधिकारी, बोरीवली येथे अनुज्ञप्ती व मोटार वाहनांच्या कामकाजासाठी दररोज सुमारे ४ हजार अर्जदार येत असतात. त्यांना ऊन व पावसासाठी ओपन शेड, कॅटीन व प्रसाधन गृह या आवश्यक बाबी उपलब्ध करून देण्यात आल्या होत्या. कॅटीनमधील गॅस सिलेंडर सामान्य जनतेच्या वावरापासून दूर असून सुध्दा माहे मे, २०१६ मध्ये महानगरपालिकेने आक्षेप घेतल्याने उपप्रादेशिक परिवहन अधिकारी, बोरीवली यांनी कॅटीन, शिकाऊ अनुज्ञप्ती कक्ष, ओपन शेड, अनुज्ञप्ती खोली ही अनधिकृत बांधकामे निष्कासित केली आहेत.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

ई-फेरफार प्रकल्पाच्या अंमलबजावणीमध्ये क्षेत्रिय कार्यालयीन

कर्मचाऱ्यांना तांत्रिक मार्गदर्शन प्रशिक्षण देण्याबाबत

(८) १९६०५ (१६-०८-२०१६) डॉ.अपूर्व हिरे, श्री.रामहरी रुपनवर : तारांकित प्रश्न क्रमांक १६६८५ ला दिनांक २१ मार्च, २०१६ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) शासनाने सातबारा, फेरफार व इतर दाखले ऑनलाईन देण्याच्या धोरणांतर्गत राज्यातील एकूण ३५८ तालुक्यांपैकी उर्वरित ८२ तालुक्यांच्या डॅटा सीडीज, स्टेट डॅटा सेंटरवर अपलोड करण्याची सुरु असलेली प्रक्रिया पूर्ण झाली आहे काय,

(२) असल्यास, राज्यातील सर्वच ३५८ तालुक्यात हस्तलिखित गा.नं.नं. ७/१२ उतारे ऑनलाईन पध्दतीने उपलब्ध करण्यात आले आहेत काय,

(३) असल्यास, शासनाच्या अत्यंत महत्वपूर्ण व जनउपयोगी असलेल्या ऑनलाईन धोरणाच्या अंमलबजावणीत क्षेत्रिय कार्यालयीन कर्मचाऱ्यांचे अज्ञान व अडचणीमुळे व्यत्यय निर्माण होऊन जनतेला या धोरणाचा प्रत्यक्ष लाभ होत नसल्याचे निदर्शनास येत असल्याने तांत्रिक मार्गदर्शन प्रशिक्षणाची व्याप्ती वाढविणेबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (२१-०३-२०१७) : (१), (२) व (३) राज्यातील एकूण ३५८ तालुक्यांपैकी चंद्रपूर जिल्ह्यातील जिवती तालुका वगळता एकूण ३५७ तालुक्यांमध्ये डॅटा सीडीज, स्टेट डेट सेंटरवर अपलोड करण्यात आलेल्या आहेत. त्यानुषंगाने, डॅटा सीडीज अपलोड झालेल्या सर्व तालुक्यांमध्ये संगणकीकृत गा.नं.नं. ७/१२ उपलब्ध करून देण्यात येत आहेत.

भूमि अभिलेख प्रशिक्षण प्रबोधिनी, औरंगाबाद येथे फेब्रुवारी, २०१३ मध्ये ६७९ व जून, २०१५ मध्ये ५०१ असे मिळून सर्व जिल्ह्यातील ११८० मास्टर ट्रेनर्स यांना "ई-फेरफार" प्रणालीचे प्रशिक्षण देण्यात आले आहे. या मास्टर ट्रेनर्सच्या मदतीने जिल्हास्तरावर सर्व तलाठी व मंडळ अधिकारी यांना ई-फेरफार प्रणालीचे प्रशिक्षण देण्यात आले आहे. तसेच संगणकीकृत गा.नं.नं. ७/१२ मधील डाटा एन्ट्री व डाटा कन्व्हर्जनच्या झालेल्या चुका दुरुस्त करण्यास्तव विकसित केलेल्या "एडिट मोड्युल" च्या वापराबाबत दिनांक ०६/०६/२०१६ रोजी राज्यस्तरावर जमाबंदी आयुक्त कार्यालय, पुणे येथे २९१ तलाठी व मंडळ अधिकारी यांना प्रशिक्षण देण्यात आले असून याबाबत जमाबंदी आयुक्तांकडून सर्व जिल्हाधिकारी यांना जिल्हा स्तरावर प्रशिक्षण आयोजित करण्याच्या सूचना देण्यात आल्या आहेत. त्याप्रमाणे राज्यातील सर्व तलाठी/मंडळ अधिकारी यांना प्रशिक्षण देण्यात आले आहे. याव्यतिरिक्त व्हिडीओ कॉन्फरन्सच्या माध्यमातून वेळोवेळी अधिकारी/कर्मचारी यांना आज्ञावलीच्या अद्यावतीकरणाचे प्रशिक्षण देण्यात आलेले आहे. तसेच जिल्हास्तरावर निवासी उपजिल्हाधिकारी यांच्या अध्यक्षतेखाली जिल्हा सूचना विज्ञान अधिकारी (तांत्रिक मार्गदर्शन) यांच्या सहभागाने हेल्प डेस्क स्थापन करण्यात आले असून त्यांच्याकडून तांत्रिक अडचणींच्या निवारणार्थ मार्गदर्शन करण्यात येते.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

परभणी जिल्हा परिषदे अंतर्गत झालेल्या वृक्ष लागवड शतकोटी

योजनेत गैरव्यवहार झाल्याबाबत

(९) १९९३१ (११-०८-२०१६) श्री.अब्दुल्लाखान दुराणी, श्री.सुनिल तटकरे, श्री.अमरसिंह

पंडित : सन्माननीय रोजगार हमी योजना मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) परभणी जिल्हा परिषद अंतर्गत करण्यात आलेल्या शतकोटी वृक्ष लागवड योजनेत उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी, २६५ ग्रामपंचायतींचे ग्रामसेवक, शासकीय रोपवाटीका चालक व इतरांनी संगनमत करीत लाखो रूपयांचा गैरप्रकार केल्यावरून त्यांच्या विरुद्ध चौकशी करण्याबाबत मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जि.प. परभणी यांनी सन २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान आदेश काढलेले आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून दोषी अधिकारी/कर्मचारी व यंत्रणा यांच्याविरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. जयकुमार रावल (०८-०२-२०१७) : (१) होय. शतकोटी वृक्ष, लागवड संदर्भात प्राप्त तक्रारीच्या अनुषंगाने मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद परभणी यांच्या दिनांक २९/१०/२०१५ रोजीच्या आदेशान्वये अतिरिक्त मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद परभणी यांच्या अध्यक्षतेखाली चौकशी समिती गठीत करण्यात आली. सदर चौकशी समितीने दिनांक १६/२/२०१६ रोजी चौकशी अहवाल सादर केला. सदर चौकशी अहवालात परभणी जिल्ह्यातील धनादेश दिलेल्या एकूण २६५ ग्रामपंचायतीपैकी ८० ग्रामपंचायतींना धनादेश देवूनही नर्सरीकडून रोपे प्राप्त न झाल्याचे निदर्शनास आले होते.

(२) सदर चौकशी अहवालाच्या अनुषंगाने संबंधित ग्रामपंचायतीचे ग्रामसेवक यांना नोटीशींद्वारे धनादेश देवूनही रोपे उपलब्ध करून न देणाऱ्या नर्सरीकडून रक्कम वसूल करून ग्रामपंचायतीच्या खात्यात जमा करणेबाबत सुचित करण्यात आले होते. त्यानुसार धनादेश देऊनही रोपे उपलब्ध करून न देणाऱ्या संबंधित नर्सरीकडून ग्रामपंचायतीकरिता रोपे उपलब्ध करून घेण्यात आली आहेत. तसेच रोपे उपलब्ध करून न दिलेल्या नर्सरीकडून धनादेशाची रक्कम वसूल करून संबंधित ग्रामपंचायतीच्या खात्यात जमा करण्यात आली आहे. या प्रकरणी श्री.एम.एन.गोपाळ तत्कालीन गटविकास अधिकारी, पंचायत समिती, परभणी यांच्याविरुद्ध विभागीय चौकशी प्रस्तावित करण्यात आली आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

नांदेड जिल्ह्यातील शेतक-यांनी शेततळ्यांचे प्रस्ताव ऑनलाईन पध्दतीने सादर केल्याबाबत

(१०) १९९४६ (२०-०८-२०१६) श्री.अमरनाथ राजूरकर : सन्माननीय रोजगार हमी योजना मंत्री

पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नांदेड जिल्ह्यातील शेतक-यांनी ४५६३ शेततळ्यांचे प्रस्ताव ऑनलाईन पध्दतीने सादर केले आहेत, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, शासनाचे २५३८ शेततळ्यांचे उद्दिष्ट असल्याचे माहे मे, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. जयकुमार रावल (१०-०२-२०१७) : (१) हे अंशतः खरे आहे. माहे मे, २०१६ मध्ये नांदेड जिल्ह्यातील शेतकऱ्यांनी "मागेल त्याला शेततळे" या योजनेतर्गत शेततळ्यासाठी ४४६५ अर्ज ऑनलाईन पध्दतीने सादर केले होते.

- (२) हे खरे आहे.
- (३) व (४) सुधारित उद्दिष्टानुसार नांदेड जिल्ह्यास ५००० शेततळ्यांचे उद्दिष्ट देण्यात आले आहे. त्यानुसार सद्यःस्थितीत कार्यारंभ आदेश दिलेल्या शेततळ्यांची संख्या ३०३४ असून त्यापैकी १८४ कामे पूर्ण झाली आहेत तर १४ कामे प्रगतीपथावर आहेत.

नाशिक जिल्ह्यात मागेल त्याला शेततळे योजनेला निधी उपलब्ध करून देण्याबाबत
(११) २०१८७ (२०-०८-२०१६) डॉ.सुधीर तांबे, श्री.संजय दत्त, श्री.रामहरी रुपनवर :

- सन्माननीय रोजगार हमी योजना मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) नाशिक जिल्ह्यात मागेल त्याला शेततळे योजनेत मागणी केलेल्या सुमारे ११ हजार शेतकऱ्यांना पुढील वर्षापर्यंत वाट पहावी लागणार असल्याचे माहे मे, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर योजनेसाठी निधी उपलब्ध करून देण्यासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. जयकुमार रावल (१६-०२-२०१७) : (१) व (२) नाशिक जिल्ह्यातील सन २०११-१२ ते २०१५-१६ या वर्षातील एकूण १६५३ टंचाई घोषित गावात मागेल त्याला शेततळे ही योजना राबविण्यात येत आहे. त्यानुसार प्राप्त झालेल्या एकूण १८०८२ अर्जांपैकी पात्र असलेल्या १३२६९ अर्जांपैकी ४६११ कामांना मंजूरी प्रदान करण्यात आली आहे. माहे मे, २०१६ च्या सुमारास जिल्ह्यास ६३९० अर्ज तांत्रिकदृष्ट्या पात्र होते. जिल्ह्याचे २५०४ लक्षांक वजा जाता एकूण ३८८६ अर्ज प्रलंबित होते. सद्यःस्थितीत नाशिक जिल्ह्यात १८०८२ अर्ज प्राप्त असून, त्यापैकी १३२६९ पात्र आहेत. तांत्रिकदृष्टय जागा योग्य असलेली शेतकऱ्यांची संख्या १०९५३ असून तालुकास्तरीय समितीने ४६११ अर्जांना मंजूरी दिली आहे. कार्यारंभ आदेश संख्या ३९१४ असून आखणी केलेल्या शेतकऱ्यांची संख्या ३६७४ आहे. पूर्ण कामे ११०३ असून चालू कामे १५८ आहेत. त्यापोटी रु.४५८.४८ लाख इतके अनुदान वाटप करण्यात आले आहे.

सद्यस्थितीत शासन निर्णय दिनांक १०/१०/२०१६ प्रमाणे १,११,१११ लक्षांक राज्यामध्ये देण्यात आलेला आहे. त्यामुळे नाशिक जिल्ह्यातील १,११,१११ पात्र अर्जादार टप्प्याटप्प्याने सामावले जातील.

- (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**श्री.क्षेत्र टिटवाळा (ता.कल्याण, जि.ठाणे) येथील पर्यटन
विकास प्रकल्पाची कामे प्रलंबित असल्याबाबत**

(१२) २०१९९ (२३-०८-२०१६) श्री.जगन्नाथ शिंदे : सन्माननीय पर्यटन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिका क्षेत्रातील मौजे टिटवाळा येथील पर्यटन विकास महामंडळाच्या सुमारे १४.४७ एकर जागेचा पर्यटन दृष्ट्या विकास करण्यासाठी सदरहू जागेचा विकास आराखडा तयार करण्यात आल्याचे महाराष्ट्र राज्य पर्यटन विकास महामंडळाचे तत्कालीन व्यवस्थापकीय संचालक डॉ. जगदीश पाटील यांनी दिनांक २२ मार्च, २०१३ रोजी स्थानिक लोकप्रतिनिधीस मपविम/विकास/टिटवाळा/१/प्र.क्र.२०/२०१३ च्या पत्रानुसार कळविण्यात आले होते, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदरहू जागेवरील मोकळ्या जागेत होणारे अतिक्रमण रोखण्यासाठी या भूखंडावर संरक्षक भिंत बांधण्याच्या कामाचे कार्यारंभ आदेशही देण्यात आल्याचे कळविण्यात आले होते, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, मौजे टिटवाळा (ता.कल्याण, जि.ठाणे) येथील पर्यटन विकास केंद्राच्या कामास सुरुवात झालेली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, सदरहू पर्यटन विकास केंद्राच्या कामास विनाविलंब सुरुवात करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. जयकुमार रावल (०६-०२-२०१७) : (१) होय

(२) होय.

टिटवाळा विकास आराखड्यास अधीन राहून संरक्षक भिंतीचे काम पूर्ण करण्यात आलेले आहे.

(३), (४) व (५) सद्यस्थितीत उपलब्ध असलेल्या निधीतून टिटवाळा येथील पर्यटन निवासाचे Upgradations व दोन अतिरिक्त कक्षांचे बांधकामाचे कार्यदेश देण्यात आले आहेत.

नाशिक व सिंधुदुर्ग जिल्हयातील पर्यटन स्थळांच्या विकासाबाबत

(१३) २०२०० (२३-०८-२०१६) श्री.जगन्नाथ शिंदे : सन्माननीय पर्यटन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील पर्यटन स्थळांच्या विकासासाठी केंद्र शासनाने रुपये १८८ कोटी निधी मंजूर केला असून त्यात नाशिक जिल्हयाकरिता रुपये ३४.९ कोटी आणि सिंधुदुर्ग जिल्हयाकरिता रुपये ८३.७६ कोटीची तरतुद आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सिंधुदुर्ग जिल्हयातील पर्यटन स्थळांसाठी केंद्र शासनाने मंजूर केलेल्या रुपये ८२.७६ कोटी ही रक्कम कोणकोणत्या पर्यटन स्थळांच्या विकासासाठी खर्च करण्यात येणार आहे,

- (३) असल्यास, केंद्र शासनाने सिंधुदुर्ग जिल्ह्याच्या पर्यटन स्थळांच्या विकासासाठी मंजूर केलेल्या रुपये ८२.७६ कोटी निधीतून आतापर्यंत कोणकोणती कामे हाती घेण्यात आली आहेत, त्यापैकी किती कामे पूर्ण झाली आहेत, किती व कोणकोणती कामे प्रगती पथावर आहेत,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. जयकुमार रावल (०६-०२-२०१७) : (१) सन २०१५-१६ या संपूर्ण वर्षामध्ये दिनांक १/३/२०१६ रोजी केंद्रीय पर्यटन मंत्रालयाने "स्वदेश दर्शन" योजनेतर्गत सिंधुदुर्ग जिल्ह्यातील सागरी स्थळांचा विकास करणे या एका प्रकल्पातील रु.८२.१७ कोटीच्या विविध कामांना मंजूरी दिली आहे. नाशिक जिल्ह्यातील कामांसाठी CFA अंतर्गत सन २०११-१२ ते २०१३-१४ या कालावधीत एकूण रु.३४.९० कोटी इतक्या रकमेच्या कामांना मंजूरी देण्यात आली व त्यापोटी रु.१७.४५ कोटी निधी प्राप्त झाला आहे.

(२) या प्रस्तावात विजयदुर्ग, देवगड, मिठबाव, तारकली, तोंडवली, निवती किल्ला, शिरोडा, सागरेश्वर, मोचेमाड या स्थळांचा समावेश आहे.

(३) व (४) केंद्रीय पर्यटन मंत्रालयाने सदर प्रकल्पास दि.१/३/२०१६ रोजीच्या आदेशान्वये "स्वदेश दर्शन" योजनेतर्गत रु.८२.१७ कोटीच्या कामांना मंजूरी देऊन रु.१२.७९ कोटी इतका निधी महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळास मार्च-एप्रिल, २०१६ मध्ये वितरीत केला आहे. उपलब्ध निधीच्या अनुषंगाने प्रकल्पातील काही घटकांची निविदा काढण्यात आली आहे. या प्रकरणी महाराष्ट्र कोस्टल झोन मॅनेजमेंट अथॉरिटी (MCZMA), जिल्हाधिकारी व महाराष्ट्र मेरीटाईम बोर्ड यांच्या ना हरकत प्रमाणपत्रांची आवश्यकता आहे. त्याबाबत संबंधितांना प्रस्ताव पाठविलेले आहेत.

पवना (जि.पुणे) नदीवर बांध घातल्याने शहराचा पाणीपुरवठा खंडीत झाल्याबाबत

(१४) २०२३२ (२०-०८-२०१६) श्री.अनिल भोसले, श्री.नरेंद्र पाटील, श्री.किरण पावसकर, अॅड.जयदेव गायकवाड : सन्माननीय जलसंपदा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पुणे राष्ट्रीय महामार्गाच्या ठेकेदाराने महामार्गाचे रुंदीकरण करण्यासाठी जलसंपदा विभागाची परवानगी न घेता शहराला पाणीपुरवठा करणाऱ्या पवना नदीवर बांध घालून पाणी अडविल्याचे माहे एप्रिल, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान संपूर्ण पुणे शहराचा पाणीपुरवठा खंडीत झाला, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, याबाबत जलसंपदा विभाग, पुणे यांच्याकडे स्थानिकांनी तक्रार करून सुध्दा कोणतीच कारवाई केली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीष महाजन (०८-०३-२०१७) : (१) होय.

- (२) नाही. नॅशनल हायवे अॅथॉरिटी ऑफ इंडियाच्या अखत्यारितील रिलायन्स कंपनीची उपकंपनी असलेल्या मे.क्षेत्रब्ध कंन्स्ट्रक्शन कंपनीस दिनांक १८/४/२०१६ रोजी विनापरवानगी व अवैधरित्या बंधारा घातल्याबाबत कारणे दाखवा नोटीस बजावण्यात आली आहे. तसेच दिनांक २१/४/२०१६ रोजी सदर कंपनीविरुद्ध देहूरोड पोलीस चौकीत गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.
- (३) जलसंपदा विभाग, पुणे यांचेवतीने दाखल केलेल्या गुन्ह्यानुसार पोलीस स्टेशन देहूरोड यांचेमार्फत पुढील तपास करण्यात येत आहे.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मनरेगातून सिंचन विहिरी आणि सार्वजनिक पाणी पुरवठ्याच्या
कामांची अंमलबजावणी करण्याबाबत**

(१५) २०२९७ (२०-०८-२०१६) श्री.शरद रणपिसे, श्री.संजय दत्त, श्री.रामहरी रुपनवर :
सन्माननीय रोजगार हमी योजना मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मनरेगातून सिंचन विहिरी आणि सार्वजनिक पाणी पुरवठ्याच्या विहिरींचा धडक कार्यक्रम राबविण्याचा शासनाने निर्णय घेतला असून त्याची अंमलबजावणी संध्यातीने होत असल्याने लाभार्थ्यांची फसवणूक झाली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, मनरेगातून किती विहिरी बांधण्याचे लक्ष निर्धारित करण्यात आलेले होते, त्यासाठी किती निधी उपलब्ध करण्यात आला होता व प्रत्यक्षात माहे मे, २०१६ अखेर किती प्रमाणात लक्ष गाठता आलेले आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. जयकुमार रावल (१०-०२-२०१७) : (१) हे खरे नाही.

- (२) महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजनेतर्गत पुढील तीन वर्षात एक लाख सिंचन विहिर पूर्ण करण्याबाबत शासन परिपत्रक दिनांक ३१ जुलै, २०१५ अन्वये सूचना देण्यात आलेल्या आहेत. एमआयएस वरील दिनांक ०९ नोव्हेंबर, २०१६ रोजीच्या नोंदीनुसार सन २०१५-१६ या वर्षामध्ये ३६,२४६ इतक्या विहिरी पूर्ण झाल्या असून सन २०१६-१७ मध्ये १६,६३२ इतक्या विहिरी पूर्ण झाल्या आहेत. समृद्ध महाराष्ट्र जन कल्याण योजनेसंदर्भातील शासन निर्णय दिनांक १ ऑक्टोबर, २०१६ अन्वये निर्गमित करण्यात आला आहे. त्यानुसार सन २०१६-१७ व २०१७-१८ या वर्षामध्ये १,११,१११ अहिल्यादेवी सिंचन विहिरी पूर्ण करण्याचा लक्षांक निश्चित करण्यात आला आहे व त्यानुषंगाने कार्यवाही सुरु आहे.
- (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

अजिंठा (जि.औरंगाबाद) येथील शेतकऱ्यांनी शेततळ्यासाठी रक्कम वाढवून देण्याबाबत

(१६) २०४८४ (१८-०८-२०१६) श्री.सुभाष झांबड, श्री.संजय दत्त, श्री.रामहरी रुपनवर : सन्माननीय रोजगार हमी योजना मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) अजिंठा (जि.औरंगाबाद) येथील शेतकऱ्यांनी शेततळ्यासाठी शासनाकडून देण्यात येणाऱ्या तुटपुंज्या मदतीमुळे शेततळे नाकारल्याचे माहे मे, २०१६ च्या सुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, शासनाकडून शेतकऱ्यांना शेततळ्यासाठी रुपये ५० हजार देण्यात येतात, परंतु सदरील रक्कम वाढवून देण्याबाबत शेतकऱ्यांकडून मागणी होत आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. जयकुमार रावल (१०-०२-२०१७) : (१) होय.

वर्तमान पत्रातील बातमीनुसार सदर बाब निदर्शनास आली आहे.

(२) होय.

(३) व (४) नियोजन विभागाच्या दिनांक १७ फेब्रुवारी, २०१६ च्या शासन निर्णयानुसार रुपये ५०,००० पेक्षा जास्त खर्च झाल्यास उर्वरित रक्कम संबंधित लाभार्थ्यांने स्वतः खर्च करणे आवश्यक आहे.

लातूर (जि.लातूर) तालुक्यात रोजगार हमी योजनेच्या कामास विलंब झाल्याबाबत

(१७) २०५२४ (१८-०८-२०१६) श्री.सुभाष झांबड, श्री.रामहरी रुपनवर, श्री.संजय दत्त : सन्माननीय रोजगार हमी योजना मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) लातूर (जि.लातूर) तालुक्यात महात्मा गांधी राष्ट्रीय रोजगार हमी योजनेची कामे पावसाळा सुरु होण्याआधी पूर्ण होणे आवश्यक असताना योजनेचे तांत्रिक अधिकारी यांनी आपल्या पदाचा राजीनामा दिल्याने माहे एप्रिल, २०१६ मधील १९६ कामांची देयके प्रलंबित असल्याचे माहे मे, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर योजनेतून सुरु असलेल्या विहीरींचे, गॅबियन बंधाऱ्याचे मार्क आऊट देणे, झालेल्या कामाची बिले काढणे इ. कामे संधगतीने होत असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, लातूर पंचायत समितीने ४ तांत्रिक अधिकाऱ्यांची मागणी जिल्हाधिकारी कार्यालयातील रोहयो उपजिल्हाधिकारी यांच्याकडे निवेदनाद्वारे केली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, उपरोक्त प्रश्नाबाबत शासनाने काय कार्यवाही केली आहे वा करण्यात येत आहे, नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. जयकुमार रावल (२७-०२-२०१७) : (१) हे अंशतः खरे आहे.

योजनेचे काम पाहणारे अधिकारी यांनी आपल्या पदाचा राजीनामा दिला आहे. माहे एप्रिल, २०१६ दरम्यान ७० सिंचन विहिरींच्या कामांची १७६ ई-मस्टरची देयके प्रलंबित होती.

(२) होय.

महात्मा गांधी ग्रामीण रोजगार हमी योजनेतर्गत दिनांक १ एप्रिल, २०१६ ते १६ मे, २०१६ या कालावधीत प्रशासकीय मान्यता देण्यात आलेल्या १९ सिंचन विहिरींच्या कामांना तांत्रिक अधिकारी अभावी मार्कआऊट देण्यात आले नव्हते. तथापि, त्यापैकी १२ कामांना मार्कआऊट देऊन कामे सुरु करण्यात आली आहेत.

(३) व (४) होय.

पंचायत समिती कार्यालय, लातूर यांच्यामार्फत उपजिल्हाधिकारी (रोहयो) यांच्याकडे ४ कंत्राटी तांत्रिक अधिकाऱ्यांची मागणी करण्यात आली होती. दिनांक १ जून, २०१६ रोजीपर्यंत एकूण ५ कंत्राटी तांत्रिक अधिकारी पंचायत समिती कार्यालय, लातूर येथे उपलब्ध करून देण्यात आले आहेत. तसेच, सदर ७० विहिरींची १७६ ई-मस्टर देयकांचे प्रदान करून संबंधित मजूरांच्या खात्यात मजूरीची रक्कम जमा करण्यात आली असून सद्यःस्थितीत पंचायत समिती, लातूर स्तरावर कोणत्याही प्रकारची देयके प्रलंबित नाहीत. सदर १८ सिंचन विहिरींची कामेही पूर्ण करण्यात आली आहेत.

शहापूर (जि.ठाणे) तालुक्यातील कोतवालांची रिक्त पदे भरण्याबाबत

(१८) २०६८७ (१६-०८-२०१६) श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री.संजय दत्त, श्री.शरद रणपिसे, श्री.रामहरी रुपनवर : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) शहापूर (जि.ठाणे) तालुक्यातील ३१ तलाठी सजांमध्ये कोतवालांच्या मंजूर ३० पदांपैकी फक्त १२ पदे भरलेली असून १८ पदे रिक्त असल्याचे माहे एप्रिल, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, कोतवालांची रिक्त पदे भरण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (१७-०३-२०१७) : (१) व (२) ठाणे जिल्ह्यातील शहापूर तालुक्यासाठी एकूण ३१ तलाठी सजे असून कोतवालांची मंजूर पदे ३० आहेत. यापैकी १२ पदे भरलेली असून १८ पदे रिक्त होती.

सदरची कोतवालांची पदे अनुसूचित क्षेत्रातील असून "कोतवाल" हे पद मा.राज्यपाल यांच्या अधिसूचनेनुसार विनिश्चित केलेले पद असल्याने स्थानिक अनुसूचित जमातीतील उमेदवारांमधून भरावयाच्या कार्यवाहीच्या अनुषंगाने सदर १८ रिक्त पदे भरण्यासाठी तहसिलदार शहापूर यांनी कोतवाल भरती प्रक्रीया राबवून दिनांक २६/०४/२०१६ रोजीच्या आदेशान्वये १६ पात्र उमेदवारांना कोतवाल म्हणून नियुक्ती दिलेली आहे. पात्र उमेदवार न मिळाल्याने २ पदे रिक्त आहेत.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील दुष्काळी भागात विहीरी खोदल्याबाबत

(१९) २०७१५ (१८-०८-२०१६) श्री.हरिसिंग राठोड, श्री.संजय दत्त, श्री.सुभाष झांबड :
सन्माननीय रोजगार हमी योजना मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील दुष्काळी भागात ३३ हजार विहीरी खोदल्याचे शासनाने जाहीर केले होते, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर माहिती मा.मुख्यमंत्री कार्यालयासह शासनाच्या कोणत्याच विभागात उपलब्ध नसल्याचे माहितीच्या अधिकाऱ्यातून माहे मे, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. जयकुमार रावल (१०-०२-२०१७) : (१) होय.

(२) व (३) महात्मा गांधी नरेगा योजनेतर्गत सिंचन विहिरीची माहिती केंद्र शासनाच्या www.nrega.nic.in या संकेतस्थळावर दररोज अद्ययावत करण्यात येते. दिनांक २२ मार्च, २०१६ च्या माहिती अधिकाराच्या अर्जांमध्ये राज्यात खोदण्यात आलेल्या विहिरींची संख्या, लाभार्थ्यांचे नाव व पत्ता याची माहिती विचारण्यात आलेली होती. मनरेगा अंतर्गत घेण्यात आलेल्या विहिरींची माहिती संकेतस्थळावर सलग स्वरूपात उपलब्धत नव्हती. महात्मा गांधी नरेगा योजनेतर्गत सन २०१५-१६ मध्ये पूर्ण झालेल्या विहिरींच्या लाभार्थ्यांची यादी आता संकलित करण्यात आली असून माहे एप्रिल, २०१६ अखेर पूर्ण झालेल्या विहिरींची माहिती www.mahaegs.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करून देण्यात आलेली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील जिल्हा परिषदांनी लघुसिंचनाचा मास्टर प्लान तयार करण्याबाबत

(२०) २१२३३ (१८-०८-२०१६) श्री.जगन्नाथ शिंदे, श्री.हेमंत टकले, श्री.अब्दुल्लाखान दुर्गाणी :
सन्माननीय जलसंधारण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) महाराष्ट्र लघुसिंचन नियम पुस्तिका १९८३ नुसार राज्यातील जिल्हा परिषदांनी पुढील १५ वर्षाकरीता लघु सिंचनाचा मास्टर प्लान तयार करणे बंधनकारक आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, भीषण दुष्काळाचा सामना करणाऱ्या राज्यात जिल्हा परिषदांच्या सिंचन विभागाने शासनाच्या आदेशानंतरही लघु सिंचनाच्या मास्टर प्लान तयार केला नसल्याची माहिती कॅंगच्या तपासणी अहवालात निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) त्याचप्रमाणे सदर बाब जलसिंचन विभागाच्या सचिवांनीही मान्य केलेली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, सदरहू शासन आदेशाची पायमल्ली झाल्याप्रकरणाची शासनाने चौकशी करून दोषींवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे ?

प्रा. राम शिंदे (०८-०३-२०१७) : (१) अंशतः खरे आहे.

महाराष्ट्र लघुसिंचन नियम पुस्तिका १९८३ मध्ये Irrigation and Power Department यांचे परिपत्रक, दिनांक २८ मे, १९७३ चा उल्लेख असून १५ वर्षांचा लघु सिंचनाचा मास्टर प्लान १९७४ पर्यंत तयार करण्याचे नमूद करण्यात आले होते.

(२) व (३) होय.

तथापि, जिल्हा परिषदेकडील सिंचन विभागामार्फत ० ते १०० हेक्टरपर्यंत लघु पाटबंधारे योजनांची अंमलबजावणी केली जाते. याअंतर्गत गाव तलाव, पाझर तलाव, साठवण बंधारे, कोल्हापूर पध्दतीचे बंधारे इत्यादी कामे लोकप्रतिनिधी/स्थानिक शेतकरी यांच्या मागणीनुसार घेतली जातात. सदरची कामे ही बहुतांश टंचाईग्रस्त, DPAP, आदिवासी भागातील असतात व उपलब्ध निधीनुसार ती हाती घेतली जातात. सदर कामांना जिल्हा नियोजनामार्फत निधी प्राप्त होतो. अपूर्ण कामांचे दायित्व वजा करून शिल्लक रकमेच्या दिडपट आराखडा तयार करण्यात येतो. सदरचा आराखडा जिल्हा परिषदेमार्फत जिल्हा नियोजन समितीकडे लेखाशिर्षनिहाय सादर केला जातो. लघु सिंचन विभागाकडील जिल्हा वार्षिक योजनांतर्गत कामांना जिल्हा परिषद व्यवस्थापन समिती मंजूरी देते.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

पर्यटन संचालनालय निर्माण करण्याबाबत

(२१) २१३५० (२३-०६-२०१६) अॅड.राहुल नार्वेकर, श्री.आनंद ठाकूर, श्री.खवाजा बेग : सन्माननीय पर्यटन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्य शासनाच्या पर्यटन धोरणाची परिणामकारक आखणी व अंमलबजावणी करण्यासाठी पर्यटन संचालनालय निर्माण करण्यात आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, संचालनालयाचे काम पाच प्रादेशिक कार्यालयामार्फत सुरु करण्यात आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून पर्यटनाला चालना मिळण्यासाठी कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. जयकुमार रावल (१०-०२-२०१७) : (१) पर्यटन संचालनालयासाठी आर्थिक तरतूद करण्यासाठी नविन लेखाशिर्ष मंजूर करण्यात आले आहे. तसेच ४४ पदे निर्माण करण्यास उच्चधिकार समितीने मान्यता दिलेली आहे.

(२), (३) व (४) प्रादेशिक कार्यालये कार्यान्वित करण्याची कार्यवाही प्रगतीत आहे.

**रामटेक (जि.नागपूर) तालुक्यातील बावनथडी प्रकल्पग्रस्त
नागरी सुविधांपासून वंचित असल्याबाबत**

(२२) २१७२० (१९-०८-२०१६) श्री.गिरीशचंद्र व्यास, प्रा.अनिल सोले, श्री.नागोराव गाणार : सन्माननीय जलसंपदा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) रामटेक (जि.नागपूर) तालुक्यातील बावनथडी प्रकल्पग्रस्त १८ नागरी सुविधांपासून वंचित असल्याचे निवेदन माहे एप्रिल, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान देण्यात आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व तदनुसार कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे काय,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीष महाजन (१५-०३-२०१७) : (१) नाही. तथापि, माहे डिसेंबर, २०१५ मध्ये बावनथडी प्रकल्पग्रस्त कृती समितीचे निवेदन प्राप्त झाले होते.

(२) बावनथडी प्रकल्पांतर्गत बाधित गावांचे पुनर्वसन पुर्ण झालेले असून सर्व प्रकल्पग्रस्त नविन पुनर्वसित गावठाणात स्थलांतरित झालेले आहेत. पुनर्वसित गावठाणात सर्व १८ नागरी सुविधा पुरविण्यात आलेल्या आहेत.

उपरोक्त निवेदनाच्या अनुषंगाने जिल्हाधिकारी, नागपूर यांच्या आदेशानुसार तहसिलदार, रामटेक व उपविभागीय अधिकारी, रामटेक यांनी संयुक्त चौकशी केली व दिनांक २६/०७/२०१६ ला चौकशी अहवाल जिल्हाधिकारी, नागपूर यांना सादर केला. चौकशी अहवालानुसार कार्यकारी अभियंता, मध्यम प्रकल्प विभाग, गोंदिया यांनी सुविधा हस्तांतरणाच्या दृष्टीने देखभाल दुरुस्ती कामे करणे आवश्यक असल्यामुळे अंदाजपत्रके तांत्रिक मंजूरी देऊन प्रशासकीय मंजूरीस्तव जिल्हाधिकारी, नागपूर यांना सादर केले आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

रामटेक विधानसभा क्षेत्रातील लघुसिंचन तलावाच्या दुरुस्तीकरिता निधी देणेबाबत

(२३) २१७२५ (१८-०८-२०१६) श्री.गिरीशचंद्र व्यास, प्रा.अनिल सोले, श्री.नागोराव गाणार : सन्माननीय जलसंधारण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) रामटेक विधानसभा क्षेत्रातील लघुसिंचन तलावाच्या दुरुस्तीकरिता बिगर आदिवासी अंतर्गत निधी मागणीबाबतचा प्रस्ताव शासनाकडे माहे ऑक्टोबर, २०१५ पासून प्रलंबित आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे काय,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

प्रा. राम शिंदे (०९-०३-२०१७) : (१) हे खरे नाही.

(२) व (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

मौजे टाकरवण (ता.माजलगांव, जि.बीड) येथे मनरेगा अंतर्गत काम केलेल्या

मजुरांना मजुरी न मिळाल्याबाबत

(२४) २१८९७ (२०-०८-२०१६) श्रीमती विद्या चव्हाण, श्री.किरण पावसकर :

सन्माननीय रोजगार हमी योजना मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मौजे टाकरवण (ता.माजलगांव, जि.बीड) येथे मनरेगा अंतर्गत बांध बंदिस्तीची कामे करूनही मजुरांना मजुरी मिळाली नसल्याचे माहे एप्रिल, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी चौकशी करून मजुरांची मजुरी त्वरित देणेबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. जयकुमार रावल (०८-०२-२०१७) : (१) होय.

(२) मौजे टाकरवण (ता.माजलगांव, जि.बीड) येथे महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजनेतर्गत सन २०१६-१७ या कालावधीत शेत बांध बंदिस्ती हे काम दिनांक १० मार्च, २०१६ रोजी सुरु करण्यात आले होते. सदर काम सुरु असताना माजलगाव तहसील कार्यालयातील संबंधित प्रथम स्वाक्षरीदार अक्वल कारकुन यांच्या डिजिटल सिग्नेचर सर्टिफिकेट (DSC) चा कालावधी संपुष्टात आला होता. त्यामुळे मजुरी प्रदानास विलंब झालेला आहे. तथापि, दिनांक ११ एप्रिल, २०१६ रोजी सदर DSC चे नुतनीकरण करण्यात येऊन दिनांक २० एप्रिल, २०१६ ते दिनांक ३ मे, २०१६ या कालावधीत सदर १३७५ मजुरांच्या मजुरीची एकूण रुपये ६,८४,३८३/- (अक्षरी रुपये सहा लक्ष चौ-यांशी हजार तीनशे त्र्यांशे फक्त) इतकी रक्कम अदा करण्यात आली आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात जलभरण करून बोअरवेलच्या सहाय्याने शेतीसाठी पाणीपुरवठा करण्याबाबत

(२५) २१९३८ (२३-०८-२०१६) श्री.खवाजा बेग, श्री.प्रकाश गजभिये, श्री.रामराव वडकुते,

श्री.हेमंत टकले, श्री.आनंद ठाकूर : सन्माननीय जलसंधारण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात जलभरण करून बोअरवेलच्या सहाय्याने शेतीसाठी पाणीपुरवठा करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, त्यानुसार शासनाने चौकशी करून कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

प्रा. राम शिंदे (०९-०३-२०१७) : (१) हे खरे नाही.

तथापि, जलयुक्त शिवार अभियानांतर्गत राज्यात निवडलेल्या गावातील अस्तित्वातील विहिर/बोअरवेल पुनर्भरण हा जलसंवर्धनाचा उपचार राबविण्यात येत आहे. सन २०१५-१६ व २०१६-१७ मध्ये विहिर/बोअरवेल पुनर्भरणाची अनुक्रमे ३१७३४ व १७४६३ कामे पूर्ण करण्यात आली असून ११३२ व ३१७५ कामे प्रगतीपथावर आहेत.

(२) व (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

आर्णी (जि.यवतमाळ) तालुक्यातील शेतकऱ्यांना पिक विमा योजनेचे पैसे न मिळाल्याबाबत

(२६) २१९४३ (१९-०८-२०१६) श्री.खवाजा बेग, श्री.प्रकाश गजभिये, श्री.अनिल भोसले, श्री.आनंद ठाकूर : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) आर्णी (जि.यवतमाळ) तालुक्यातील सन २०१५-२०१६ मधील शेतकऱ्यांना पीक विमा योजनेचे पैसे मिळाले नसल्याचे माहे मे, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व तदनुसार सदर शेतकऱ्यांना पिक विमा योजनेचे पैसे देणेबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. पांडुरंग फुंडकर (१७-०३-२०१७) : (१) व (२) राष्ट्रीय कृषि विमा योजना खरीप २०१५ मध्ये यवतमाळ जिल्ह्यातील तसेच आर्णी तालुक्यातील सहभागी शेतकरी व मिळालेल्या नुकसान भरपाईचा तपशील खालीलप्रमाणे आहे.

	सहभागी शेतकरी संख्या (लाख)	विमा संरक्षित क्षेत्र (लाख हे.)	विमा हप्ता (कोटी)	लाभार्थी शेतकरी संख्या (लाख)	नुकसान भरपाई रक्कम (कोटी)
यवतमाळ जिल्हा	३.५२	२.८५	४३.८९	२.१६	११७.५९
आर्णी तालुका	०.३५	०.३२	५.२०	०.०६	१.१४

राष्ट्रीय कृषि विमा योजना खरीप हंगाम २०१५ची नुकसान भरपाई कृषि विमा कंपनीमार्फत निश्चित करण्यात आली असून दिनांक २७ ते ३१ मे, २०१६ च्या दरम्यान नुकसान भरपाई रक्कम संबंधित बँकांकडे जमा करण्यात आली आहे. त्यानुसार पात्र शेतकऱ्यांच्या बँक खात्यावर नुकसान भरपाई रक्कम वर्ग करण्याची कार्यवाही संबंधित बँकांमार्फत सुरु आहे.

नुकसान भरपाईची रक्कम तात्काळ शेतकऱ्यांच्या बँक खात्यावर जमा करणेबाबत सर्व जिल्ह्याच्या जिल्हाधिकारी यांना दिनांक १३/६/२०१६ रोजीच्या पत्रान्वये कृषी आयुक्तालयामार्फत सूचना देण्यात आलेल्या आहेत.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील शाळेस व महाविद्यालयास जोडून असलेल्या व स्वतंत्र असलेल्या कनिष्ठ

महाविद्यालयास स्वतंत्र प्रशासन मंजूर करणेबाबत

(२७) २२१४० (२३-०८-२०१६) श्री.विक्रम काळे, श्री.सतिश चव्हाण : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील शाळेस व महाविद्यालयास जोडून असलेल्या व स्वतंत्र असलेल्या कनिष्ठ महाविद्यालयास स्वतंत्र प्रशासन मंजूर करणेबाबत शासनस्तरावरून सुरु असलेली कार्यवाही पूर्ण झाली आहे काय,

(२) असल्यास, शासनाने घेतलेल्या निर्णयाचे स्वरूप काय आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे (२४-०३-२०१७) : (१) व (२) राज्यातील शाळा व महाविद्यालयास जोडून असलेल्या तसेच स्वतंत्र असलेल्या कनिष्ठ महाविद्यालयास स्वतंत्र प्रशासन मंजूर करण्याचा प्रस्ताव अमान्य करण्यात आला आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

पश्चिम विदर्भातील प्रलंबित सिंचन प्रकल्पाबाबत

(२८) २२४१४ (१९-०८-२०१६) श्री.शरद रणपिसे, श्री.रामहरी रुपनवर : सन्माननीय जलसंपदा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) अमरावती जिल्ह्यात भूसंपादनाचा प्रश्न, अपुरा निधी व जलसंपदा विभागातील अभियंत्यांची रिक्त पदे यामुळे पश्चिम विदर्भातील सिंचन प्रकल्प रखडले असल्याचे जिल्हा नियोजन समितीच्या बैठकीत लोकप्रतिनिधीनी नमूद केल्याचे माहे मे, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, येत्या दोन वर्षात सर्व प्रकल्पाचे काम पूर्ण करून सिंचनाचा अनुशेष दुर करण्याचे आश्वासन मा. जलसंपदा मंत्री यांनी दिले, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीष महाजन (०४-०३-२०१७) : (१), (२) व (३) जिल्हा नियोजन समिती, अमरावतीच्या दिनांक ५ जून, २०१६ रोजीच्या इतिवृत्तात तसा उल्लेख नाही. या बैठकीआधी दिनांक ५ मे, २०१६ रोजी मा.मंत्री, जलसंपदा यांचे अध्यक्षतेखाली विभागीय आयुक्त अमरावती यांचे कार्यालयात अमरावती विभागातील सिंचन प्रकल्पांची आढावा बैठक झाली होती. सदर बैठकीत

अमरावती विभागातील सर्व प्रकल्पांचा आढावा घेण्यात आला होता व सिंचनाचा अनुशेष लवकरात लवकर दूर करणेसाठी प्रयत्न चालू असल्याचे मंत्री महोदयांनी नमूद केले होते.

अमरावती विभागातील अनुशेष निर्मुलन कार्यक्रम अंमलबजावणीसाठी अ.मु.स. (वित्त) यांचे अध्यक्षतेखाली समिती स्थापन करणेत आली आहे. मार्च, २०१९ पर्यंत अमरावती विभागातील सर्व जिल्ह्यातील भौतिक अनुशेष निर्मुलन करण्याचे प्रस्तावित आहे.

अमरावती जिल्ह्यात दिनांक १/६/२०१६ रोजी ७५८३५ हेक्टर भौतिक अनुशेष आहे. तो मार्च, २०१९ पर्यंत निर्मुलन करणेसाठी आवश्यक निधी उपलब्ध करून देणेत येत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील मजुरांना मजुरी मिळण्याबाबत

(२९) २२८०६ (२०-०८-२०१६) श्री.जनार्दन चांदूरकर, श्री.संजय दत्त : सन्माननीय रोजगार हमी योजना मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील ७३ लाख जॉबकार्डधारकांपैकी केवळ २१ लाख मजुरांनाच रोजगार मिळाला आहे. तसेच कामांचा दर्जाही सुमार असल्याचा अहवाल गोरगावच्या इंदिरा गांधी विकास संशोधन समितीने सादर केला, यामुळे १६०८.४४ कोटींचे करण्यात आलेल्या खर्चाचा प्रश्न उपस्थित झाला असल्याचे माहे मे, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, केंद्र शासनाच्या नियमानुसार मजुरीची रक्कम १५ दिवसात मजुराला मिळणे आवश्यक असताना अनेक जिल्ह्यातील मजुरांना मजुरीची रक्कम वेळेवर दिली नसणे, या दप्तर दिरंगाईमुळे विलंब आकार नियमानुसार ५ टक्के दराने मजुरांना रक्कम अदा करावी लागली असून अनेक मजुरांना अद्याप मजुरी अप्राप्त आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून काय कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे, तसेच मजुरांना मजुरीची रक्कम तातडीने मिळण्याबाबत काय उपाययोजना केली आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. जयकुमार रावल (२७-०२-२०१७) : (१) हे खरे नाही.

सन २०१५-१६ मध्ये दुष्काळसदृश परिस्थितीत महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजनेतर्गत एकूण रुपये १९९७.९९ कोटी इतका खर्च करण्यात आला असून त्यामधून ७.६३ कोटी इतकी मनुष्य दिवस निर्मिती झाली आहे. योजनेतर्गत झालेल्या एकूण खर्चापैकी रुपये १३०९.८३ कोटी इतका खर्च मजुरीवर (अकुशल) व रुपये ५९०.३३ कोटी इतका खर्च सामुग्रीवर (कुशल) झाला आहे. त्यामधून जलसंधारण, वृक्ष लागवड, बांध बंदिस्ती सिंचन विहिरी, रस्ते इत्यादी कामे पूर्ण करण्यात आली आहेत.

(२) व (३) अंशतः खरे आहे.

महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजनेतर्गत हजेरीपत्रक बंद झाल्यावर १५ दिवसांच्या आत मजुरी दिली नाही तर मजुरी प्रदानास होणाऱ्या विलंबासाठी प्रतिदिवस देय

मजुरीवर ०.०५% इतक्या दराने विलंब आकार देण्याचा निर्णय शासनाने घेतलेला आहे. त्यानुसार सन २०१५-१६ मध्ये राज्यात एकूण ५.३४ कोटी इतकी विलंब आकाराची रक्कम प्रदान करण्यात आली आहे. मजूरांना मजुरीचे प्रदान विहित कालावधीत व्हावे याकरिता शासनामार्फत कंत्राटी तांत्रिक कर्मचारी वृंदांची भरती, एक काम दोन मोजमाप पुस्तिका पध्दत, कंत्राटी कर्मचाऱ्यांमार्फत मोजमाप (Check Measurement) पध्दत व e-FMs (Electronic Fund Management System) प्रणालीद्वारे मजुरीचे प्रदान इत्यादी उपाययोजना करण्यात येत आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

आजरा (जि.कोल्हापूर) तालुक्यातील चित्री प्रकल्पाला

पर्यटन स्थळ म्हणून विकसित करण्याबाबत

(३०) २३२११ (२४-०८-२०१६) श्री.सतेज ऊर्फ बंटी पाटील : सन्माननीय पर्यटन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) आजरा (जि.कोल्हापूर) तालुक्यातील चित्री प्रकल्पाला पर्यटन स्थळ म्हणून विकसित करण्यासाठी दोन कोटी रुपयांचा विकास आराखडा आजरा वन विभागामार्फत उपवनसंरक्षण कार्यालयाकडे सादर करण्यात आला असल्याचे माहे एप्रिल, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त आराखड्याला मान्यता देण्यात आली आहे काय, तसेच यासाठी निधी उपलब्ध करण्यात आला आहे काय,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. जयकुमार रावल (१३-०२-२०१७) : (१) होय. ता.आजरा, जि.कोल्हापूर येथील चित्री प्रकल्पाला पर्यटन स्थळ म्हणून विकसित करण्यासाठी रुपये २.०० कोटी रकमेचा विकास आराखडा उप वनसंरक्षक कार्यालय, कोल्हापूर यांनी जिल्हाधिकारी यांना सादर केला आहे.

(२) व (३) जिल्हाधिकारी, कोल्हापूर मार्फत सादर आराखडा जिल्हा पर्यटन समितीस सादर करण्याची कार्यवाही सुरु आहे.

विहूर (ता.मुरुड, जि.रायगड) धरणातील गाळ काढून धरणाकडे येणाऱ्या

नाल्याचे वळण करण्याबाबत

(३१) २३५८१ (१६-१२-२०१६) श्री.जयंत पाटील : तारांकित प्रश्न क्रमांक १९५७१ ला दिनांक १८ जुलै, २०१६ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात सन्माननीय जलसंधारण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) विहूर (ता.मुरुड, जि.रायगड) धरणातील गाळ काढणे व धरणाकडे येणाऱ्या नाल्याचे (डायव्हरशन) वळण करणे या कामाचे अंदाजपत्रक तयार करण्याचे काम रायगड जिल्हा परिषदेने पूर्ण केले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) तसेच धरणावर अवलंबून असणाऱ्या ४ गावांना व ३ वाड्यांना खारआंबोली धरणातून पाणीपुरवठा करण्याचे महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण यांचेकडून जलस्वराज टप्पा-२ या

कार्यक्रमातून प्रस्तावित करण्याच्या कामावर अंतिम निर्णय घेण्यात आला आहे काय,
(३) असल्यास, २ हजार ५०० लोकवस्ती असलेल्या विहूर, मोरा, मजगांव, नांदगांव, उसरोली, आदाड, वाळवटी व वेळास्ते या गावांना पिण्याचे पाण्यापासून वंचित राहावे लागत असल्याने, त्यांना पिण्याचे पाणी देण्याबाबत तसेच गाळ काढण्याच्या अंदाजपत्रकानुसार काम करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

प्रा. राम शिंदे (१७-०३-२०१७) : (१) हे खरे नाही.

उप अभियंता, ग्रामीण पाणीपुरवठा रायगड जिल्हा परिषद, उप विभाग रोहा कार्यालयाकडून अंदाजपत्रक तयार करणेचे काम सुरु आहे.

(२) याबाबत निर्णय झालेला नाही.

(३) विहूर लघु सिंचन तलाव या उद्भववावरून गुरुत्व वाहिनीद्वारे विहूर, मोरा, मजगांव, नांदगांव व उसरोली या गावांना पाणीपुरवठा करणेत येतो. विहूर लघु सिंचन तलावाचे नुतनीकरण करणे व नव्याने गेट बसवून पाणीपुरवठा चालू करणेत आलेला आहे. लघु सिंचन तलावातील पाण्याचा साठा वाढविणेच्या दृष्टीने धरणातील गाळ काढणे तसेच धरणाकडे येणाऱ्या नाल्याचे वळण (डायव्हर्शन) करण्याचे काम हाती घेण्याचे येत आहे. तसेच आदाड, वाळवटी व वेळास्ते या गावासाठी जिल्हा परिषदेमार्फत स्वतंत्रपणे पाणीपुरवठा योजना केलेल्या आहेत. त्यातून पाणीपुरवठा सुरु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

नागपूर येथील फुटाळा चौपाटीला बुध्दीस्ट थीम पार्क म्हणून विकसित करणेबाबत
(३२) २४४६० (१६-१२-२०१६) श्री.प्रकाश गजभिये : सन्माननीय पर्यटन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नागपूर येथील फुटाळा चौपाटी पर्यटन स्थळ म्हणून घोषित होऊन बुध्दीस्ट थीम पार्क म्हणून विकसित करण्याचा निर्णय झाला होता, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, त्याचा विकास आराखडा तयार करण्यात आला आहे काय, सदर आराखडा नागपूर सुधार प्रशासनाने शासनाकडे पाठविला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, फुटाळा चौपाटीचा बुध्दीस्ट थीम पार्क म्हणून विकसित करण्यास आजवर किती खर्च आला व उर्वरित कामासाठी विशेषतः भगवान गौतम बुध्दांची २५० फुटाची मुर्ती बसविण्यास किती खर्च प्रस्तावित आहे ?

श्री. जयकुमार रावल (२१-०३-२०१७) : (१) विदर्भ विकास कार्यक्रमात "फुटाळा तलाव" बुध्दीस्ट थीम पार्क, नागपूर या योजनेचा समावेश आहे.

(२) बुध्दीस्ट थीम पार्क करण्यासाठी जमीन उपलब्ध होऊ न शकल्याने याबाबत कार्यवाही होऊ शकलेली नाही. मात्र, फुटाळा तलाव परिसर विकासासाठी सन २०१०-२०११ मध्ये रुपये २६७.९७ लक्ष व सन २०१४-२०१५ मध्ये रुपये ३८०.०० लक्षांच्या कामांना प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

यवतमाळ जिल्ह्यात जलयुक्त शिवार योजना अयशस्वी ठरल्याबाबत

(३३) २५०८८ (१६-१२-२०१६) श्री.खवाजा बेग, श्री.आनंद ठाकूर : सन्माननीय जलसंधारण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) आर्णी तालुक्यासह यवतमाळ जिल्ह्यात राबविण्यात आलेली जलयुक्त शिवार योजना चुकीच्या पध्दतीने राबविल्याने अयशस्वी ठरल्याचे माहे ऑगस्ट, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने आर्णी तालुक्यात शेतकऱ्यांसाठी जलयुक्त शिवार योजना फलदायी ठरविण्यासाठी कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

प्रा. राम शिंदे (०९-०३-२०१७) : (१) हे खरे नाही.

(२) व (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

मराठवाड्यातील प्रकल्पग्रस्त शेतकऱ्यांना भूसंपादनाचा मोबदला देण्याबाबत

(३४) २५२०८ (३०-१२-२०१६) श्री.सतिश चव्हाण, श्री.अमरसिंह पंडित, श्री.धनंजय मुंडे : : तारांकित प्रश्न क्रमांक १५८७२ ला दिनांक ४ एप्रिल, २०१६ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मराठवाडा विभागात सिंचन विभागाकडून लघु व मध्यम २८६ सिंचन प्रकल्पासाठी शेतकऱ्यांच्या जमिनी संपादीत करून प्रकल्पाचे कामे पूर्ण होऊनही बाधित शेतकऱ्यांना संपादीत जमिनीचा मोबदला रु. १२५० कोटी मिळालेला नाही, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, मराठवाड्यातील शेतकरी आर्थिक अडचणीत असल्याने याबाबत मा.न्यायालयाने आदेश देवूनही शेतकऱ्यांना मोबदला दिला नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून शेतकऱ्यांचा प्रलंबित मोबदला देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (२१-०३-२०१७) : (१) अंशतः खरे आहे.

(२) मा.न्यायालयाच्या निर्णयाप्रमाणे संबंधित संपादन संस्था यांना निधी मागणी केली जाते. शासनाकडून यथास्थिती, महामंडळाकडून ज्याप्रमाणे निधी उपलब्ध होतो त्याप्रमाणे मोबदला भूधारकांना अदा करण्यात येतो.

(३) दिनांक ०१/०१/२०१४ पासून नवीन भूसंपादन अधिनियम २०१३ लागू झालेला असल्यामुळे ज्याप्रकरणी नवीन भूसंपादन कायद्याच्या कलम २४ (२) ची तरतूद लागू होते, त्या प्रकरणात सदर कायद्याच्या तरतुदीप्रमाणे निवाडा रक्कमेची फेर आकारणी करण्यात येत असून त्या अनुषंगाने सदर निधीची सर्व संबंधित भूसंपादन संस्थेकडे मागणी करण्यात येत आहे. सदर निधी प्राप्त होताच बाधित शेतकऱ्यांना मावेजा वाटपाची कार्यवाही करण्यात येत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

अतिविशेषोपचार रुग्णालय, नागपूर येथे सी.सी.एल.कॉमन
विल निकल लॅब सुरु करण्याबाबत

(३५) २५२२१ (१६-१२-२०१६) प्रा.अनिल सोले, श्री.मितेश भांगडिया : सन्माननीय
वैद्यकीय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) अतिविशेषोपचार रुग्णालय, नागपूर येथे सी.सी.एल.कॉमन विल निकल लॅब सुरु करण्याचे प्रस्तावित आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर प्रस्तावास शासनाने प्रशासकीय मान्यता दिली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीष महाजन (०४-०३-२०१७) : (१) हे खरे आहे.

(२) हे खरे आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

दहेगांव रंगारी (ता.सावनेर, जि.नागपूर) ग्रामपंचायत रो.ह.यो.
अंतर्गत वृक्ष लागवडीत गैरव्यवहार झाल्याबाबत

(३६) २५२२८ (०४-०१-२०१७) प्रा.अनिल सोले, श्री.मितेश भांगडिया : सन्माननीय रोजगार
हमी योजना मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) दहेगांव रंगारी (ता.सावनेर, जि.नागपूर) ग्रामपंचायत अंतर्गत सन २०१५-१६ व २०१६-१७ या वर्षात रो.ह.यो. अंतर्गत वृक्ष लागवडीची कामे न करता बनावट देयके तयार करून संबंधित संवर्ग विकास अधिकारी यांनी लाखो रुपयांचा गैरव्यवहार केल्याचे दिनांक १० ऑगस्ट, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर प्रकरणाची शासनाने चौकशी केली काय व संबंधित दोषी अधिकाऱ्यांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. जयकुमार रावल (१६-०२-२०१७) : (१) हे खरे नाही.

दहेगांव रंगारी (ता.सावनेर, जि.नागपूर) ग्रामपंचायत अंतर्गत सन २०१५-१६ व २०१६-१७ मध्ये वृक्ष लागवडीचे काम झालेले नसून सन २०१४-१५ मध्ये लावण्यात आलेल्या ६०० वृक्ष संगोपनाचे काम झालेले आहे.

(२) सदर प्रकरणी केलेल्या चौकशी दरम्यान कोणताही गैरव्यवहार केल्याचे आढळून आलेले नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

नागपूर येथील सुपर स्पेशलिटी रुग्णालयातील प्राध्यापक पदाच्या नियुक्तीबाबत

(३७) २५४८१ (०४-०१-२०१७) श्री.मितेश भांगडिया : सन्माननीय वैद्यकीय शिक्षण मंत्री

पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नागपूर येथील सुपर स्पेशलिटी रुग्णालयातील औषध वैद्यकशास्त्राचे प्राध्यापकांना प्राध्यापक पदाचा अनुभव नसतानाही गत १५ वर्षांपेक्षा जास्त काळ प्राध्यापक पदावर नियुक्त केल्याची बाब दिनांक १८ सप्टेंबर, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, शासनाने दिनांक २५ जानेवारी, १९९९ रोजी प्राध्यापक पदी नियुक्तीचे आदेश काढताना उमेदवाराची पदवी, पदव्युत्तर अर्हतेच्या प्रमाणपत्राची खात्री संबंधित अधिकाऱ्यांनी करावी असे स्पष्ट नमूद केले होते, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, संबंधित प्राध्यापक हे शासकीय सेवेतून साधारण रजा घेऊन दोन वर्ष परदेशात गेल्यामुळे प्राध्यापक पदाकरिता लागणारा ४ वर्षांचा अनुभव त्यांना प्राप्त नव्हता, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.गिरीष महाजन (१५-०३-२०१७) : (१) होय, ही बाब सन २००९ मध्ये निदर्शनास आली आहे.

(२) होय.

(३) होय.

(४) व (५) डॉ.सुधीरकुमार गुप्ता यांच्या "शैक्षणिक अर्हता आणि अनुभव" संदर्भात गठीत केलेल्या प्राध्यापक संवर्गातील द्विसदस्यीय चौकशी समितीने डॉ.गुप्ता यांचा परदेशातील (सौदी अरेबीया) रेफरल रुग्णालयातील दिनांक २२/१०/१९९५ ते २१/१०/१९९७ हा कालावधी "शैक्षणिक अनुभव" म्हणून ग्राह्य धरला आहे. त्यानुसार या प्रकरणी विधी व न्याय विभागाने दिलेले अभिमत विचारात घेऊन, द्विसदस्यीय समितीने दिलेला अहवाल/शिफारस शासनाने स्वीकारण्याचा निर्णय घेतला असल्याचे दिनांक २/९/२००९ च्या शासन पत्रान्वये महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगास कळविण्यात आले आहे.

मराठवाडा व विदर्भातील शेतकऱ्यांनी सावकाराकडील घेतलेले कर्ज माफ करण्याबाबत

(३८) २५५२६ (१६-१२-२०१६) श्री.सुभाष झांबड, श्री.संजय दत्त : तारांकित प्रश्न क्रमांक २००७४
ला दिनांक २२ जुलै, २०१६ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात सन्माननीय सहकार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील मराठवाडा व विदर्भातील शेतकऱ्यांनी सावकाराकडून घेतलेले कर्ज माफ करण्याचा निर्णय सन २०१४ च्या हिवाळी अधिवेशनात घेतला व यासाठी रुपये १७१ कोटींच्या कर्जमाफीची घोषणा केली असली तरी सुमारे ८ लाख शेतकऱ्यांची सावकारी कर्जातून मुक्तता झाली नसल्याचे माहे सप्टेंबर, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, उक्त शेतकऱ्यांचे कर्ज माफ करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुभाष देशमुख (२२-०३-२०१७) : (१) व (२) हे खरे नाही.

विदर्भ व मराठवाडयातील शेतकऱ्यांनी परवानाधारक सावकारांकडून घेतलेल्या कर्जास माफी देण्याबाबत शासन निर्णय क्र. एमएलए-१०१५/प्र.क्र.२५/७-स, दिनांक १० एप्रिल, २०१५ रोजी निर्गमित करण्यात आला. सदर शासन निर्णयात नमूद करण्यात आलेल्या अटी व शर्तीची पूर्तता करणाऱ्या कर्जबाजारी शेतकऱ्यांना सावकारी कर्जमाफी योजनेचा लाभ देण्यात आला आहे. अटी व शर्तीची पूर्तता करणारा एकही शेतकरी सावकारी कर्जमाफी योजनेपासून वंचित नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**महाराष्ट्र रजिस्टर कॉन्ट्रॅक्टर वेल्फेअर असोसिएशनच्या ठेकेदारांनी
केलेल्या कामांचे देयक अदा करण्याबाबत**

(३९) २५६४६ (३०-१२-२०१६) श्री.अनिल भोसले, श्री.जयवंतराव जाधव, श्री.खवाजा बेग : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या अंधेरी (मुंबई) येथील कार्यालयात महाराष्ट्र रजिस्टर कॉन्ट्रॅक्टर वेल्फेअर असोसिएशनच्या सभासदांनी गेल्या तीन वर्षांपासून केलेल्या कामांचे पैसे मिळण्याकरीता दिनांक १७ ऑक्टोबर, २०१६ रोजी आंदोलन करून राजकुमार जंजाळ, अधीक्षक अभियंता यांना मागण्यांचे लेखी निवेदन दिले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, वाद्रे येथील शासकीय वसाहतीची मा.सार्वजनिक बांधकाम मंत्री यांनी पाहणी केल्यानंतर दुरुस्ती करण्याबाबत निविदा काढून रूपये ३५ कोटीच्या वर्क ऑर्डर देवून सदर कामे दोन महिन्यात पूर्ण केलेल्या ठेकेदारांना त्यांचे पैसे मिळाले नसल्याचे निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या मुंबई मंडळात ठेकेदारांना द्यावयाची रूपये ४०० कोटींची देयके किती महिन्यांपासून थकित आहेत, सदर देयके थकित रहाण्याची कारणे काय आहेत,

(४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून ठेकेदारांची प्रलंबित देयके त्यांना अदा करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (१६-०३-२०१७) : (१) हे खरे आहे.

(२) हे अंशतः खरे आहे.

सन २०१६-१७ मध्ये माहे एप्रिल, २०१६ मध्ये रुपये ३७.४६ कोटी (विद्युत खर्चासहित) रकमेची कामे मंजूर करण्यात आली. त्यापैकी ३५.२५ कोटी रकमेची ८१ स्थापत्य कामे अंधेरी विभागामार्फत हाती घेण्यात आली असून उपलब्ध अनुदानानुसार रुपये ५.८१ कोटी रकमेच्या देयकांची अदायगी माहे ऑक्टोबर, २०१६ मध्ये करण्यात आलेली आहे.

(३) हे अंशतः खरे आहे.

मुंबई मंडळाच्या अधिपत्याखाली असलेल्या विभागांकडे मार्च, २०१६ अखेर रुपये ४२५.२० कोटी रकमेचे दायित्व शिल्लक होते. ही देयके सन २००९-१० ते २०१५-१६ या कालावधीतील आहे. थकित दायित्वाच्या प्रमाणात पुरेसा निधी उपलब्ध न झाल्यामुळे देयके प्रलंबित आहेत.

(४) व (५) सन २०१६-१७ मध्ये उपलब्ध निधीच्या अनुषंगाने माहे ऑक्टोबर, २०१६ अखेरपर्यंत रुपये १०४.६६ कोटी रकमेच्या देयकांची अदायगी करण्यात आलेली आहे. अतिरिक्त निधी प्राप्त करण्याबाबत पाठपुरावा करण्यात येत आहे.

राज्यातील १०६ जाती ओबीसी लाभांपासून वंचित राहिल्याबाबत

(४०) २५७२० (१६-१२-२०१६) प्रा.जोगेन्द्र कवाडे : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील मागील वीस वर्षांमध्ये बहुरुपिया, भट्ट, पटवा, मेरु शिंपी, सिंगाडे बंजारा, चंडाल, घंची, तिमाली, गवळ, लाड, तेलंगी यासह अन्य १०६ जाती केंद्र शासनाच्या इतर मागासवर्ग (ओबीसी) प्रवर्गामध्ये समाविष्ट न झाल्यामुळे लाभांपासून वंचित राहिल्या असल्याचे माहे सप्टेंबर, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, यातील अनेक जाती या राज्याच्या ओबीसी प्रवर्गामध्ये आहेत, परंतु केंद्राच्या यादीत नसल्याने तसेच राज्य शासनाकडून सार्वजनिक सुनावणी घेण्यासाठी सहकार्य मिळत नसल्याने या यादीच्या शिफारशी प्रलंबित आहेत असा ठपका राष्ट्रीय इतर मागासवर्ग आयोगाने ठेवला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याप्रकरणी शासनाने चौकशी करून कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले (१४-०३-२०१७) : (१) हे खरे नाही.

या जातींचा राज्याच्या इतर मागासवर्ग यादीत समावेश असून त्यांना राज्य शासकीय सेवा, शैक्षणिक तसेच स्थानिक स्वराज्य संस्थामध्ये निवडणूक यासाठी असलेले आरक्षणाचे लाभ मिळण्यासाठी कोणत्याही अडचणी येत नाहीत. या विभागाच्या दिनांक ५/२/२०१५ च्या पत्रान्वये सदर १०६ जातींच्या केंद्राच्या इतर मागासवर्ग यादीमध्ये समावेश करण्याकरिता त्याबाबतचा तपशीलवार अहवाल राष्ट्रीय मागासवर्ग आयोगास पाठविण्यात आला आहे. तसेच दिनांक २४/८/२०१६ च्या पत्रान्वये त्याबाबत पुन्हा विनंती करण्यात आली आहे.

- (२) हे खरे नाही.
(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**महावितरण, महानिर्मिती व महापारोषण मधील कंत्राटी
कर्मचाऱ्यांना सेवेत नियमित करण्याबाबत**

(४१) २५७५३ (१६-१२-२०१६) डॉ.अपूर्व हिरे : : तारांकित प्रश्न क्रमांक २२१४५ ला दिनांक २६ जुलै, २०१६ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात सन्माननीय ऊर्जा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) महावितरण, महानिर्मिती व महापारोषण मधील कंत्राटी कर्मचाऱ्यांची सेवा व अनुभव विचारात घेता त्यांना शासकीय सेवेत नियमित करण्यासाठी कार्यकारी संचालक (मानव संसाधन) महानिर्मिती यांचे अध्यक्षतेखाली समिती गठीत करण्यात आली आहे, हे खरे आहे काय,
(२) असल्यास, सदर समितीस्तरावर कामगार कायदे/विविध राज्यांचे कंत्राटी कामगारांबाबत घेतलेल्या निर्णयाचा अभ्यास व परिणाम, मा.उच्च न्यायालय व मा.सर्वोच्च न्यायालयाच्या निकालाचा/प्रकरणांचा अभ्यास महाराष्ट्र विधानमंडळ यासंदर्भातील कामकाजाचा सुरु असलेला अभ्यास पूर्ण झाला आहे काय,
(३) असल्यास, सदर समितीचा अहवाल शासनास प्राप्त झाला आहे काय, त्यानुषंगाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रशेखर बावनकुळे (१८-०३-२०१७) : (१) होय.

- (२) होय.
(३) सदर समितीचा अहवाल शासनाच्या विचाराधीन आहे.
(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

सावकारी कायद्यात बदल करून शेतकऱ्यांना कर्ज मुक्त करण्याबाबत

(४२) २५७५४ (१६-१२-२०१६) डॉ.अपूर्व हिरे : : तारांकित प्रश्न क्रमांक २००७४ ला दिनांक २२ जुलै, २०१६ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात सन्माननीय सहकार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यात सावकारी नियंत्रण कायदा असूनही विना परवाना सावकारीचा व्यवसाय सुरु असल्याने महाराष्ट्र सावकारी (नियमन) अधिनियम, २०१४ मध्ये परवानाधारक सावकारांचे कार्यक्षेत्र वाढविण्याबाबतचा प्रस्ताव सहकार आयुक्त व निबंधक कार्यालयाकडून शासनास सादर करण्यात आलेला आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, प्रस्तुत प्रस्तावाचे अनुषंगाने शासनस्तरावर सुरु असलेली कार्यवाही पुर्ण झाली आहे काय व त्यानुसार कोणता निर्णय घेण्यात आला,
- (३) असल्यास, दुष्काळ, अवर्षण, अवकाळी पाऊस इत्यादी सततच्या नैसर्गिक संकटामुळे त्रस्त झालेल्या शेतकऱ्यांना सहाय्य करण्याच्या दृष्टीकोनातून सदरील कार्यवाही केव्हापर्यंत पूर्ण होणे अपेक्षित आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुभाष देशमुख (२०-०३-२०१७) : (१) नाही.

- (२) व (३) विदर्भ व मराठवाड्यातील शेतकऱ्यांनी परवानाधारक सावकारांकडून घेतलेल्या कर्जास माफी देण्याबाबत शासन निर्णय क्र.एमएलए-१०१५/प्र.क्र.२५/७-स, दिनांक १० एप्रिल, २०१५ रोजी निर्गमित करण्यात आला. सदर शासन निर्णयातील १(३) सावकारी क्षेत्रासंबंधीची अट शिथिल करण्यासाठी महाराष्ट्र सावकारी (नियमन) अधिनियम, २०१४ च्या कलम ४ मध्ये बदल करण्याबाबत सहकार आयुक्त कार्यालयामार्फत प्रस्ताव सादर करण्यात आला आहे.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालयातील अध्यापकांची रिक्त पदे भरण्याबाबत

(४३) २५७६३ (१६-१२-२०१६) डॉ.अपूर्व हिरे : : तारांकित प्रश्न क्रमांक १९८१५ ला दिनांक २१ जुलै, २०१६ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात सन्माननीय वैद्यकीय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालयातील अध्यापकांची रिक्त असलेली पदे भरण्याची सुरु असलेली कार्यवाही पुर्ण झाली आहे काय,
- (२) असल्यास, विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक हिताचे दृष्टीने वैद्यकीय महाविद्यालयातील सर्व रिक्त पदे भरण्यांत आली आहेत काय,
- (३) नसल्यास, जागतिक आरोग्य संस्थेच्या (WHO) मानकानुसार लोकसंख्येच्या तुलनेत वैद्यकीय अधिकारी उपलब्ध होण्याच्या उद्दिष्टपूर्तीसाठी याबाबतची कार्यवाही केव्हापर्यंत पूर्ण होणे अपेक्षित आहे ?

श्री. गिरीष महाजन (०४-०३-२०१७) : (१) पदे भरण्याची कार्यवाही चालू आहे.

- (२) बहुतांशी पदे भरण्यात आली आहेत.
- (३) जागतिक आरोग्य संस्थेच्या मानकानुसार (WHO) लोकसंख्येच्या तुलनेत १:१००० याप्रमाणे वैद्यकीय अधिकारी उपलब्ध होण्याचे उद्दिष्ट/ध्येय साधणे विचाराधीन आहे.

राज्यातील जलयुक्त शिवार योजनेतर्गत प्रशासकीय
मान्यता प्राप्त योजनांची कामे सुरु करणेबाबत

(४४) २५७६४ (१६-१२-२०१६) डॉ.अपूर्व हिरे : तारांकित प्रश्न क्रमांक १९५३१ ला दिनांक १ ऑगस्ट, २०१६ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात सन्माननीय जलसंधारण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात दिनांक १ एप्रिल, २०१४ पुर्वी प्रशासकीय मान्यता दिलेल्या ११३० योजनांपैकी जलयुक्त शिवार योजनेतर्गत येणाऱ्या १०१ योजनांची कामे निधी उपलब्धतेनुसार हाती घेण्यास महाराष्ट्र जलसंधारण महामंडळाच्या संचालक मंडळाने मान्यता दिलेली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, निधी उपलब्धतेचे अनुषंगाने पुढील पाच वर्षांचे नियोजन करण्याबाबत क्षेत्रिय स्तरावर महाराष्ट्र जलसंधारण महामंडळाकडून सूचना देण्यात आलेल्या आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, त्यानुसार क्षेत्रियस्तरावर पुढील पाच वर्षांचे नियोजन करण्यात आले आहे काय,

(४) असल्यास, यंदाचे वर्षी राज्यात चांगले पर्जन्यमान होवून जलयुक्त शिवार योजनेचे दृष्टीपथात आलेले लाभ विचारात घेता दिनांक १ एप्रिल, २०१४ पूर्वीची व नंतरची प्रशासकीय मान्यता दिलेल्या परंतु प्रत्यक्षात क्षेत्रिय कामे सुरु झालेली नाहीत, अशा स्थगिती देण्यात आलेल्या उर्वरित २२२९ योजना हाती घेणेबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

प्रा. राम शिंदे (०८-०३-२०१७) : (१) व (२) होय.

(३) दुष्काळाच्या पार्श्वभूमीवर जलसंधारणाची कामे हाती घेण्याबाबत दरवर्षी रुपये ८०० ते ८५० कोटी निधी महाराष्ट्र जलसंधारण महामंडळास उपलब्ध होईल असे गृहीत धरून पुढील ५ वर्षांचा आराखडा सादर करण्याबाबत महामंडळाकडून क्षेत्रियस्तरावर सूचना देण्यात आलेल्या आहेत.

(४) महाराष्ट्र जलसंधारण महामंडळामार्फत स्थगिती देण्यात आलेल्या २२२९ योजनांपैकी १८५२ योजना रद्द करण्यात आल्या असून प्रशासकीय मान्यता रद्द योजनांबाबत आवश्यकता तपासून (यामध्ये पाणी उपलब्धता, लोकप्रतिनिधींची मागणी, टंचाई परिस्थिती व अवर्षण प्रवण क्षेत्र) तपशीलवार प्रस्ताव नवीन दरसूचीनुसार अद्ययावत करून मा.राज्यपालांचे सुत्रानुसार नव्याने प्रशासकीय मान्यतेसाठी सादर करण्याच्या सूचना महामंडळाच्या संचालक मंडळाने महामंडळास दिल्या आहेत.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात कुटुंब लाभ योजनेपासून दारिद्र्यरेषेखालील लाभार्थी वंचित असल्याबाबत

(४५) २५९०५ (१६-१२-२०१६) श्री.रविंद्र फाटक : सन्माननीय सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यात कुटुंब लाभ योजनेतर्गत दारिद्र्यरेषेखालील कुटुंबातील कमवित्या व्यक्तींचे निधन झाल्यास शासनाकडून रुपये २० हजार इतकी तात्काळ मदत दिली जाते, हे खरे आहे काय.
- (२) असल्यास, मुंबई शहर, मुंबई उपनगर, ठाणे शहर आणि ठाणे जिल्हयातील अनेक दारिद्र्य रेषेखालील लाभार्थी सदर लाभापासून वंचित राहिले आहेत, हे ही खरे आहे काय.
- (३) असल्यास, सन २००६ पासून राज्यातील दारिद्र्यरेषेखालील कुटुंबियाचे सर्वेक्षण शासनाकडून करण्यात आले आहे काय,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले (२४-०३-२०१७) : (१) होय.

(२) नाही.

(३) होय, राज्यात सन २००५-२००६ साली दारिद्र्यरेषेखालील कुटुंबाचे सर्वेक्षण करण्यात आले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

सिंधुदुर्ग किनारपट्टीवर कार्यरत असणाऱ्या पारंपारिक मच्छिमार

तरुणांना लाईफगार्ड पदी संधी देण्याबाबत

(४६) २६०९२ (०४-०१-२०१७) श्रीमती हुस्नबानू खलिफे : सन्माननीय पर्यटन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) सिंधुदुर्ग किनारपट्टीवर कार्यरत असणाऱ्या पारंपारिक मच्छिमार तरुणांना संधी न देता लाईफगार्ड नियुक्तीत मुंबईतील युवकांना संधी देण्यात आल्याची बाब माहे ऑगस्ट, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, तारकली येथील स्कुबा ड्रायव्हिंग सेंटरमध्ये लाईफगार्ड नियुक्ती करण्यासाठी घेण्यात आलेल्या मुलाखतीद्वारे मुंबईतील अथवा सिंधुदुर्ग बाहेरील किती युवकांना लाईफगार्ड पदी नियुक्ती देण्यात आली होती आणि मुंबईतील तरुण सिंधुदुर्ग किनारपट्टीवर कसे सेवा देऊ शकतील याबाबत तक्रारी प्राप्त झाल्या आहेत,
- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून स्थानिक मच्छिमारांना लाईफगार्ड म्हणून नियुक्ती देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. जयकुमार रावल (१८-०२-२०१७) : (१) हे खरे नाही.

(२) हे खरे नाही. सिंधुदुर्ग जिल्हयातील सागर किनाऱ्याकरिता जीवरक्षक म्हणून स्थानिक लोकांची / मच्छिमार यांची नियुक्ती केलेली आहे. त्यामुळे तारकली येथे स्कुबा ड्रायव्हिंग

सेंटरमध्ये लाईफगार्ड नियुक्ती करण्यासाठी घेण्यात आलेल्या मुलाखतीद्वारे मुंबईतील अथवा सिंधुदुर्गाबाहेरील युवकांना लाईफगार्ड पदी नियुक्ती देण्यात आलेले नाही.

(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**सावंतवाडी तालुक्यातील (जि.सिंधुदुर्ग) गावांमध्ये गवारेड्यांनी
शेती-बागायतीच नुकसान केल्याबाबत**

(४७) २६०९८ (०४-०१-२०१७) श्रीमती हुस्नबानू खलिफे : सन्माननीय वने मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सावंतवाडी शहरातील (जि.सिंधुदुर्ग) मळगाव रस्त्यावर पंचमनगर येथे सकाळच्या प्रहरी गवारेड्यांचा कळप लोकवस्तीतून इन्शुलीच्या दिशेने जाताना पाहिल्याची बाब माहे ऑगस्ट, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, नरेंद्र डोंगरात झिरंगवाडी भागात वास्तव्यास असणारे गवारेडे थेट झिरंग भागातून नेमळे व मळगाव भागात शेती-बागायतीची नासधूस करतात आणि नंतर पुन्हा माजगाव इन्शुली असा सहयाद्रीच्या पट्ट्यात मार्ग शोधतात असे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सावंतवाडी-दोडामार्ग तालुक्यातील निसर्गसंपन्न सहयाद्री पट्ट्यातील जंगली प्राण्यांची वस्तीस्थाने केरळीयन शेतकऱ्यांनी कृषी क्रांतीसाठी खरेदी केली आहेत किंवा भाडेतत्वावर स्वीकारली असल्याने शिवाय दोडामार्ग तालुक्यात गवारेड्यांची शिकार करून मांस देखील मोठ्या मार्केटमध्ये विक्री केले जात असल्यामुळे गवारेडे व अन्य प्राणी सैरभैर होऊन सैरावैरा पळतात व नागरी लोकवस्तीमध्ये कळपाने घुसतात, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुधीर मुनगंटीवार (२८-०२-२०१७) : (१) हे खरे नाही.

(२) होय हे खरे आहे.

माहे ऑगस्ट, २०१६ मध्ये गवा ह्या प्राण्याकडून मौजे मळगांव, ब्राम्हणपाट, नेमळे, माजगांव व पडतेमाजगांव या गावातील परिसरात शेती-बागायती नुकसानीच्या ३३ घटना घडलेल्या असून प्रचलित शासन निर्णयाच्या तरतूदीनुसार संबंधित नुकसानग्रस्त शेतकऱ्यास नुकसानभरपाई म्हणून रक्कम रुपये २,३७,३६०/- अदा करण्यात आली आहे.

(३) सावंतवाडी व दोडामार्ग तालुक्यातील जमिनी कृषि कारणासाठी केरळीयन शेतकऱ्यांनी खरेदी/भाडेतत्वावर स्वीकारलेल्या आहेत हे खरे आहे.

सन २०१३ मध्ये दोडामार्ग तालुक्यात गव्याची शिकारीची घटना घडली होती, त्यानंतर ऑगस्ट, २०१६ मध्ये मृत गव्याचे मांस काढून नेल्याची घटना निदर्शनास आली आहे.

केरळी शेतकऱ्यांनी जमिनी घेतल्यामुळे किंवा रेड्यांची शिकार करून त्यांचे मांस मोठ्या मार्केटमध्ये विक्री केल्यामुळे गवा रेडे व अन्य प्राणी सैरभैर होऊन सैरावैरा पळणे व त्यामुळे गवाचे कळप व वन्यप्राणी नागरी लोकवस्तीमध्ये घुसतात हे खरे नाही.

(४) वन्यप्राण्यांची शिकार होऊ नये तसेच त्यांचा अधिवास सुरक्षित रहावा ह्या दृष्टीने वनकर्मचारी नियमितपणे गस्त घालतात. वन्यप्राण्यांना वनक्षेत्रातच पाणी उपलब्ध व्हावे ह्या हेतूने पाणवठ्यांची सफाई, नवीन जलस्त्रोत निर्माण करणे, बळकटीकरण इत्यादी काम केली जात आहेत.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

अकोला जिल्ह्यातील सिंचनाचे प्रमाण वाढविण्याबाबत

(४८) २६३४७ (१६-१२-२०१६) श्री.गोपिकिशन बाजोरीया : सन्माननीय जलसंधारण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) अकोला जिल्ह्यातील सिंचनाचे प्रमाण वाढविण्याकरिता उपयुक्त असलेल्या कोल्हापूरी बंधान्यातून एक हेक्टरही सिंचन झाले नसल्याचे माहे नोव्हेंबर, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर बंधान्याच्या कामाकरिता जिल्हापरिषदेला कोटयवधीचा निधी देण्यात आला होता, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सद्यस्थितीमध्ये जिल्हापरिषदेकडे सोपविण्यात आलेल्या ७० बंधान्याच्या कामाची स्थिती काय आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

प्रा. राम शिंदे (१७-०३-२०१७) : (१) हे खरे नाही.

लघु सिंचन विभाग जिल्हा परिषद, अकोला द्वारे सन २०१५ पर्यंत एकूण ६६ कोल्हापूरी बंधान्याची कामे पूर्ण करण्यात आली असून पूर्ण झालेल्या कोल्हापूरी पध्दतीच्या बंधान्यापैकी २३ कोल्हापूरी बंधान्यामध्ये यावर्षी माहे ऑक्टोबर मध्ये गेट टाकून पाणी अडविण्यात आले आहे. सदर कोल्हापूरी बंधान्यामध्ये उपलब्ध पाण्याच्या साठ्याद्वारे यावर्षी ३५० हेक्टर सिंचन अपेक्षित आहे.

(२) जिल्हा परिषदेला कोल्हापूरी पध्दतीच्या बंधान्याच्या कामाच्या मागणीनुसार निधी उपलब्ध करून देण्यात आला आहे.

(३) व (४) लघु सिंचन (जलसंधारण) विभाग अकोला द्वारे ठेव कामे म्हणून ७० कोल्हापूरी बंधान्याचे कामे पूर्ण करण्यात आली आहेत. सदर कोल्हापूरी पध्दतीचे बंधारे अद्याप जिल्हा परिषदेकडे सोपविण्यात आलेले नाहीत. सदर कोल्हापूरी बंधान्यांच्या हस्तांतरणासाठी जिल्हा परिषदेच्या स्थायी समितीच्या संपन्न झालेल्या दिनांक ५ नोव्हेंबर, २०१६ च्या सभेत त्रिसदस्यीय समितीद्वारे पाहणी केल्यानंतर जिल्हा परिषदेस हस्तांतरण करण्याचे नियोजन असल्याबाबत ठरले आहे.

कोल्हापूर जिल्ह्यात गव्यांनी व हत्तींनी केलेल्या

हल्ल्यात शेतकरी मृत्यूमुखी पडल्याबाबत

(४९) २६५९३ (१६-१२-२०१६) श्री.सतेज ऊर्फ बंटी पाटील : सन्माननीय वने मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कोल्हापूर जिल्ह्यात गेल्या दहा वर्षांपासून प्रतिबंधक चरीमुळे शेतीचे संरक्षण होते पण चरी बुजल्यामुळे हत्ती, गवे इत्यादी वन्य प्राण्यांचा त्रास वाढल्याचे माहे मे, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, गव्यांना व हत्तींना हुलकावताना शेतकऱ्यांवर हल्ला होण्याचे प्रमाण वाढले असून गव्यांनी व हत्तींनी केलेल्या हल्ल्यात अनेक शेतकऱ्यांचे मृत्यू झालेले आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, वन्यप्राण्यांपासून येथील शेतकरी व शेती यांचे संरक्षण व्हावे यासाठी नव्याने चरी खोदण्यात अथवा सोलर कुंपन करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) असल्यास, गव्यांनी व हत्तींनी केलेल्या हल्ल्यात मृत अथवा जखमी झालेल्या शेतकऱ्यांच्या कुटुंबाला आर्थिक मदत देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुधीर मुनगंटीवार (२८-०२-२०१७) : (१) हे खरे नाही, कोल्हापूर जिल्ह्यात सन २०१५-१६ च्या तुलनेत सन २०१६-१७ मध्ये डिसेंबर, २०१६ अखेर वन्यप्राण्यांमुळे झालेल्या शेतीच्या नुकसानीच्या प्रकरण संख्येत घट झालेली आहे.

(२) सन २०१४-२०१५ ते सन २०१६-२०१७ (डिसेंबर, २०१६ अखेर) पर्यंत कोल्हापूर जिल्ह्यात वन्यहत्ती व गव्यांच्या हल्ल्यात तीन व्यक्ती मृत्यू पावल्या आहेत.

(३) मागील तीन वर्षात कोल्हापूर जिल्ह्यात ४५.८९ कि.मी. वन्यप्राणी प्रतिबंधक चर खोदण्यात आले आहेत. स्थानिकांचे मागणीनुसार अतिसंवेदनशील क्षेत्रासभोवती वन हद्दीवर ८ कि.मी. गवा / हत्ती प्रतिबंधक चर खोदण्यात आले आहेत. तसेच ग्राम परिस्थितीकीय विकास समितीमार्फत १ कि.मी. सौर कुंपणाचे काम करण्यात आले आहे.

(४) कोल्हापूर जिल्ह्यात वन्यप्राण्यांच्या हल्ल्यात सन २०१४-२०१५ ते सन २०१६-२०१७ (डिसेंबर, २०१६ अखेर) मध्ये तीन व्यक्ती मृत्यू पावल्या आहेत तर ३५ व्यक्ती जखमी झाल्या आहेत. प्रचलित शासन निर्णयाच्या तरतूदीच्या अनुषंगाने जखमी व्यक्तींना तसेच मृत व्यक्तींच्या कायदेशीर वारसास नुकसान भरपाई अदा करण्यात आली आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

अकोला, वाशिम व बुलढाणा जिल्ह्यात जवाहर रोजगार हमी

योजनेतर्गत देण्यात आलेल्या विहिरीच्या अनुदानाबाबत

(५०) ५१०४५ (१५-०७-२०१४) श्री.गोपिकिशन बाजोरीया : तारांकित प्रश्न क्रमांक ३४२६५ ला दिनांक २० डिसेंबर, २०१२ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात सन्माननीय रोजगार हमी योजना मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) जवाहर रोजगार हमी योजनेतर्गत विहिरीसाठी अनुदानाची रक्कम १ लाख रुपयांवरून २ लाख ५० हजार एवढी करण्यात आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, गेल्या दोन वर्षात अकोला, वाशिम, बुलढाणा जिल्ह्यातील विहिरीकरिता किती अनुदान देण्यात आले व ह्या अनुदानातून किती विहिरींचे काम पूर्ण करण्यात आले आहे व किती बाकी आहे,

(३) असल्यास, अकोला, वाशिम, बुलढाणा जिल्ह्यात प्रत्यक्षात काम न करताच विहिरींचे अनुदान घेतल्याच्या तक्रारी शासनाकडे प्राप्त झाल्या आहेत, हे ही खरे आहे काय,

- (४) असल्यास, याप्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,
(५) असल्यास, चौकशीच्या अनुषंगाने त्यात काय आढळून आले व तदनुसार संबंधित दोषी व्यक्तींवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. जयकुमार रावल (१०-०२-२०१७) : (१) होय, राज्य रोहयो अंतर्गत घेण्यात येणाऱ्या जवाहर/धडक सिंचन विहिरींसाठी इतर लाभार्थ्यांच्या अपूर्ण विहिरी पूर्ण करण्यासाठी अनुदानाची रक्कम रुपये १ लाखवरून २.५० लाख करण्याचा निर्णय दिनांक २३/०१/२०१४ रोजी घेण्यात आला आहे.

(२) अकोला, वाशिम, बुलढाणा जिल्ह्यातील धडक सिंचन विहिरींबाबतची माहिती खालीलप्रमाणे आहे :-

अ) अकोला जिल्हा :- अकोला जिल्ह्याकरिता सन २०१३-१४ मध्ये २५० लक्ष व सन २०१४-१५ मध्ये ८५५.९८ लक्ष याप्रमाणे एकूण रुपये ११०५.९८ लक्ष इतका निधी प्राप्त झाला होता. त्यापैकी रुपये १.०० लक्ष रकमेचा अनुदानातून ३२२६ विहिर व रुपये २.५० लक्ष रकमेच्या अनुदानातून १८४ विहिरी पूर्ण करण्यात आल्या आहेत. सद्यःस्थितीत २५४ विहिरी प्रगतीपथावर आहेत.

ब) वाशिम जिल्हा :- वाशिम जिल्ह्याकरिता सन २०१२-१३ मध्ये १११३.८१ लक्ष व सन २०१३-१४ मध्ये रुपये ५८.९५ लक्ष व सन २०१४-१५ मध्ये रुपये १३६.०० लक्ष इतकी रक्कम प्राप्त झाली आहे. त्यापैकी रुपये १.०० लक्ष रकमेच्या अनुदानात ४८७९ विहिरी व रुपये २.५० लक्ष रकमेच्या अनुदानात २१८ विहिरी अशा एकूण ५०९७ विहिरी पूर्ण झालेल्या आहेत. सद्यःस्थितीत २४९ विहिरी प्रगतीपथावर आहेत.

क) बुलढाणा जिल्हा :- बुलढाणा जिल्ह्याकरिता सन २०१२-१३ मध्ये ३८१०.०० लक्ष, सन २०१४-१५ मध्ये रुपये ४८१.०० लक्ष इतकी रक्कम प्राप्त झाली आहे. त्यापैकी रुपये १ लक्ष रकमेच्या अनुदानातून ४७३१ विहिरी व रुपये २.५० लक्ष रकमेच्या अनुदानातून ९३ विहिरी अशा एकूण ४८२४ विहिरी पूर्ण झालेल्या आहेत. सद्यःस्थितीत १८९ विहिरी प्रगतीपथावर आहेत.

(३) नाही.

(४), (५) व (६) प्रश्न उद्भवत नाही.

विधान भवन :
मुंबई.

उत्तमसिंग चव्हाण
सचिव,
महाराष्ट्र विधानपरिषद

मुद्रणपूर्व सर्व प्रक्रिया महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालयाच्या संगणक यंत्रणेवर करण्यात आली आहे.

मुद्रण : शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई.